

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno nedelje in praznika. — Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati po vrsti Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inostranstvo Din 25.—, Rokopis se ne vrača.

UREJNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kladjska ulica št. 5
Telefon: 24-22, 24-23, 24-24, 24-25 in 24-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101; SLOVENJ GRAD, Staničev trg št. 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.361.

Rooseveltove državni program

V svojem govoru kongresu demokratske stranke je Roosevelt orisal glavne smernice svoje državne politike: Nobenega kompromisa obramba demokracije z vsemi sredstvi

CHICAGO, 19. julija. s. (Columbia B. C.). O polnoči čičaškega časa (ob 7. zjutraj srednjeevropskega časa) je predsednik Roosevelt govoril po radiu iz Bele hiše v Washingtonu kongresu demokratske stranke v Chicagu ter je sporočil, da sprejema nominacijo stranke za kandidata za predsedniške volitve v Zedinjenih državah. Roosevelt je dejal v svojem govoru med drugim, da se je odločil za sprejem tretje kandidature v nasprotju s tradicijo Zedinjenih držav z ozirom na sedanji mednarodni položaj. Sodbo o svoji odločitvi, je dejal Roosevelt, prepušča zgodovini. Nadalje je Roosevelt takole naslikal sedanji mednarodni položaj:

Ne gre več za izbiro vlad na diktaturo ali demokratsko vladavino, ne gre več za izbiro med svobodo in suženjstvom, ne več za pokret naprej ali nazaj. Gre za mnogo več: za nadaljevanje civilizacije, kakor jo priznava Amerika ali za uničenje vsega, kar nam je drago. Nasproti si stojijo religija in brezboštvo, ideali pravičnosti in sila, morala in nemorala, svoboda govora in zatiranje. Ameriški narod, je nadaljeval Roosevelt, mora odločiti, ali so vse te stvari vredne žrtve denarja, energije in življenja. Tudi ne bodo Američani pričakovali odločitev samo z besedami in obljubami ter tolmačenjem načrtov. Potrebno je več. Zastopniki demokracije imajo pravico na božjo pomoč v svojem delu za bodočnost.

V nadaljnjem svojem govoru se je Roosevelt obrnil ne samo proti totalitarnemu sistemu vladavine, temveč tudi proti vsakemu kompromisu s takimi sistemi. Dejaj, da upa, da v primeru, če bo izvoljen na mesto njega drug predsednik Zedinjenih držav pri prihodnjih volitvah, tudi ne bo pristal na nobeno pomirjenje ali kompromis z bnimi silami, ki hočejo demokracije uničiti. Roosevelt je poudaril, da bo v primeru, če ga narod zopet pokliče na predsedniško mesto, služil do zadnjih sil svoji državi. Napovedal je izredne obrambne ukrepe v Zedinjenih državah, enako kakor leta 1917. Glede sedanjega mednarodnega položaja je še dejal, da sedanja vojna, v kateri povod prevladuje oborožena sila, ni običajna vojna, temveč revolucionaren pokret, ki se širi po vsem svetu.

Kongres demokratske stranke je ob zaključku priredil Rooseveltu spet burne ovacije. Sprejeta je bila tudi resolucija, ki izraža Rooseveltu zahvalo za njegovo dosedanje delo v državi.

Za demokratskega kandidata za podpredsedništvo Zedinjenih držav je nominalni kongres na Rooseveltov predlog poljedelskega ministra Henry Wallesa. (Wallis ni identičen s podtainerkom za zunanje zadeve Sumer Wallisom. Op. ur.) Drugi člani kongresa so popreje predlagali za podpredsedniškega kandidata predsednika reprezentativne zbornice Backheada in upravitelja državnih dolgov Jonesa.

Odmev v Angliji

London, 19. jul. s. (Reuter). Vsi današnji angleški listi se bavijo s tretjo kandidaturo Roosevelta. List »Daily Sketch« piše, da dokazuje dejstvo, da je demokratska stranka prelomila tradicijo glede tretje kandidature iste osebe, da se velik del ameriškega naroda zaveda, da Zedinjene države v sedanjem položaju ne smejo ostati po strani, ločene od ostalega sveta. Sedanje izredne okoliščine so prisilile demokratsko stranko, da je prelomila s tradicijo, ki je enako stara kakor Zedinjene države in sveta Američanom prav tako, kakor njihova neodvisnost. »Times« primerjajo izgleda obeh kandidatov za predsedništvo Roosevelta in Willisa. List pravi, da je predsednik Roose-

velt že več let svaril na nevarnost napada, ki preti Ameriki s strani Evrope. Dogodki so dali Rooseveltu prav in to je utrdilo njegov prestiž. Dalje poudarja list, da tako Roosevelt, kakor tudi Willkie ne prikrivata svojih simpatij za Anglijo. List izraža mnenje, da se bodo simpatije za Anglijo v Ameriki še povečale, kadar bo Anglija prešla iz defenzive v ofenzivo. Nasprotno pa liberalni »News Chronicle« piše, da javno mnenje v Zedinjenih državah še koleba glede stališča napram Angliji. List pravi, da ima Anglija k sreči zaenkrat sama dovolj orožja na razpolago, da se lahko sama brani.

Vtis v Rimu

Rim, 19. jul. o. Odločitev kongresa demokratske stranke, da v tretji kandidira Roosevelta, je bila sprejeta v Rimu z izrazitim nezadovoljstvom. Ponovna kandidatura Roosevelta rimskih krogov sicer ni presenetila, dasiravno so v Rimu pričako-

vali, da se demokratska stranka ne strinja docela s smernicami Rooseveltove zunanje politike. V rimskih merodajnih krogih so prepričani, da bodo Zedinjene države sedaj še bolj nadaljevale s svojo protitalijansko politiko. Izražajo bojazen, da utegne ponovna izvolitev Roosevelta vplivati na zadržanje nevoljstvom se držav. V ostalem vidijo v tretji kandidaturi Roosevelta kršitev ameriške tradicije in smatrajo to za znak skorajšnje spremembe stališča Zedinjenih držav v še večji prilog Anglije. V ostalem opozarjajo v rimskih krogih na to, da pomeni ponovna kandidatura Roosevelta podprtve stališča totalitarnih držav, da mora biti šef države na svojem mestu za daljšo dobo.

in Berlinu

Berlin, 19. jul. p. Ponovna kandidatura Roosevelta za predsednika Zedinjenih držav v merodajnih berlinskih krogih ni iz-

zvala posebnega presenečenja, ker so s tem že vnaprej računali. Na merodajnem mestu izjavljajo, da je to le dokaz, da se zunanja politika Zedinjenih držav ne bo izpremenila, ker je stališče Roosevelta dovolj dobro znano.

Rooseveltove pogoj

Chicago, 19. jul. s. (Reuter). Preden je dal svoj definitivni pristanek na ponovno kandidaturo, je predsednik Roosevelt snoči obvestil kongres demokratske stranke, da pristane na kandidaturu samo pod pogojem, da nominira kongres za kandidata za podpredsedniško mesto poljedelskega ministra Henry Wallisa. Kongres je to soglasno odobril.

Predsednik Roosevelt je izjavil, da ga edino izredne potrebe sedanjega časa in soglasna volja ameriškega naroda lahko pripravijo do tega, da tretjič prevzame predsedstvo Zedinjenih držav.

Anglija odklonila že tretjo mirovno ponudbo

Prva ponudba je bila stavljena preko Španije, druga s posredovanjem Vatikana, tretja pa preko neke ne vtraine države

London, 19. julija. e. Iz običajno dobro informiranih krogov je dopisnik agencije United Press izvedel, da je angleška vlada včeraj odklonila nemški ponudbo za mirno rešitev konflikta med obema veleilama. Nekakšna mirovna ponudba s strani Nemčije je bila vezana z grožnjo nemškega in italijanskega vpada v angleško kolonialno posest v Aziji in z grožnjo, da bosta tudi Španija in Portugalska stopili v vojno na strani Nemčije in Italije. V angleških političnih krogih trdijo, da je to bila že tretja mirovna ponudba Nemčije od zloma Francije. Prva je prišla iz Španije in je bila takoj odklonjena, druga je prišla iz Vatikana, tretja pa je prišla preko neke druge države in je bila včeraj odklonjena.

London, 19. julija. e. Po zadnjem govoru predsednika vlade Churchilla angleška javnost ne verjame več v možnost

mirnega posredovanja med Nemčijo in Anglijo ter pričakuje vsak trenutek velikega nemškega in italijanskega vojaškega napada na angleško otočje in na angleška oporišča v Sredozemskem morju ter na kolonialna posestva v Afriki. V vojaških krogih so mnenja, da bo nemška vojska napadla angleško otočje, italijanska pa oporišča v Sredozemskem morju in v Afriki in morda tudi oporišča na bližnjem vzhodu.

Predsednik vlade Winston Churchill je včeraj zopet obiskal južno obalo, kjer z največjo naglico utrjuje strateško važna oporišča. Spremljali so ga poročevalci listov in zaradi tega so listi lahko objavili obširna poročila o obrambnih delih Anglije. Z obrambnimi napravami hoče Anglija predvsem preprečiti izkrcaanje nemških čet na angleškem otoku. London-

ski tisk povdaria, da je vojaško poveljstvo pri izvajanju obrambnih ukrepov v največji meri uporabljalo izkustva iz vojne v Franciji, zlasti izkustva iz protiletalskih in protitankovskih bojev. V vseh angleških pristaniščih se zbirajo mobilizirane moči, ki prihajajo iz notranjosti države. V vojaških krogih pravijo, da je obramba vpoštevala vse možnosti napada in je bilo vse ukrepanje ter so sedaj kakšna posebnost presenečenja nemogoča. Opozarjajo tudi na nemške priprave za napad s cele vrste oporišč od Narvika do Atlantskega oceana. Angleška vojska pričakuje tudi izredno močno akcijo nemških padalcev.

Ruska sfinga

Svarilo italijanskega lista na naslov Moskve — Turčija za čim tesnejše sodelovanje z Rusijo

Rim, 19. julija. e. (United Press). Znani fašistični list »Regina Fascista« v Cremoni je objavil članek, v katerem opominja Rusijo, naj ne tvega polkusa kakršnekoli akcije, ki bi nasprotovale politiki osi Rim — Berlin. Članek ni podpisan, smatrajo pa, da ga je napisal bivši tajnik fašistične stranke Farinacci. V uvodniku pisec obtožuje najprej Anglijo in pravi, da je zadnje upanje Anglije Rusija, ki naj bi v skrajnem trenutku začela z akcijo. Anglija ima še upanje, da bo Rusija preprečila prodiranje nemških in italijanskih čet, a Rusija ima, kakor trdi pisec, reševati druga važnejša vprašanja. Ni verjetno, da vodilni možje v Rusiji še verjamejo v končno zmago Anglije. Tudi Amerika ne bo šla po poti intervencij.

Ankara, 19. julija. e. Tu je opaziti v zadnjem času izredno živahno diplomatsko delavnost. V ministristvu za zunanje stvari teko neprestano pogajanja s tujimi diplomatskimi predstavniki. Službeni obvestilo o teh pogajanjih ni. Tudi posluzbeni tisk o njih ne razpravlja. Včeraj se je pojavil prvkrat odkrit predlog za zavezniško pogodbo med Turčijo in Rusijo, in sicer na novi podlagi. Listi že nekaj dni pišejo o skupnih interesih med Rusijo in Turčijo, toda konkretnih vprašanj glede tega listi

niso našli. Polsluzbeni list »Yeni Sahah« pa je včeraj popolnoma odkrito predlagal v svojem uvodniku, naj Turčija prične nova pogajanja z Rusijo, da se vzpostavi odnosi med obema državama na novo prisrčno in prijateljsko podlago. List poudarja, da je Turčija vedno vodila prijateljsko politiko do Rusije in jo bo vodila tudi v bodočnosti. List »Tanc« tudi zelo obširno piše o skupnih interesih med Turčijo in Rusijo. Ti interesi zahtevajo še tesnejše sodelovanje obeh držav na vseh področjih. V diplomatskih krogih pričakujejo v najkrajšem času konkretno akcijo v tej smeri.

Sovjetska mornarica

Moskva, 19. julija. AA (Tass). List Krasnaja flot prišaja članek o delovanju in gradnji sovjetske vojne mornarice. V članku se trdi, da se ritem gradnje sovjetske vojne mornarice nadaljuje brez zastaja. V prvi polovici letošnjega leta se je kapaciteta v sovjetskih ladijedelnih zvišala v primeri s kapaciteto ob isti dobi lani za 41%. Sovjetska gradnja ladij je v minulnem letu popolnoma odgovarjala načrtu ter je bila v primeri z gradnjo leta 1938. za čez 40% večja.

Baltške države se bodo priključile Sovjetski uniji

Vsi trije novo izvoljeni parlamenti bodo istočasno sprejeli sklep o priključitvi s Sovjetsko unijo

Moskva, 19. jul. br. Kakor poročajo moskovski listi, se bodo 23. t. m. sestali novo izvoljeni parlamenti vseh treh baltičskih držav. Na svoji prvi seji bodo sklenili priključitev Estonske, Letonske in Litve sovjetski uniji. Ta sklep bo posebna deputacija vseh treh parlamentov sporočila sovjetski vladi, ki ga bo nato predložila v odobritev vrhovnemu sovetu. Baltičske države bodo postale 13., 14. in 15. sovjetske republike.

Stockholm, 19. julija. e. Tukajšnji tisk obširno poroča po svojih dopisnikih v baltičskih državah o volitvah in o socialnih spremembah pod novim režimom. Pišejo tudi o političnih, vojaških in administrativnih ukrepih sovjetskega režima ter o

blížnjem čiščenju v javnih službah, iz katerih bodo izgnani vsi, ki so simpatizirali s prejšnjim režimom. Razpuščene so bile številne organizacije, ki so v nasprotju z režimom. Pripravljajo se velike socialne reforme. Politični šefi so zavzeli svoja mesta tudi že v vojski. Vsaka divizija bo imela svojega političnega komisarja v činu generala.

Berlin, 19. julija. e. Velike socialne reforme v baltičskih državah ne vzbujajo posebne pozornosti v nemškem tisku. Listi na kratko poročajo o dogodkih brez komentarjev. Na merodajnih mestih izjavljajo, da dogodki v baltičskih državah Nemčije ne zanimajo. Moskva je že izrazila željo, da ne pride do sprememb v zunanji trgo-

vinski politiki baltičskih držav, zlasti se ne bo ničesar spremenilo v gospodarskih odnosih med Nemčijo in baltičskimi državami.

Vseameriška konferenca

Pričela se bo v nedeljo v Havani — Hull o namenu in pomenu posveta ameriških zunanjih ministrov

Washington, 19. julija AA. (DNB) Včeraj je ameriški zunanji minister Hull odpoval iz Washingtona s 15 sodniki na konferenco ameriških zunanjih ministrov, ki bo v nedeljo v Havani. Pred svojim odhodom v Havano je Hull izjavil:

Sedaj se sestanejo ponovno predstavniki 21 ameriških republik na konferenco kot je bilo dogovorjeno v Buenos Airesu, Limi in Panami. Glavni namen konference v Havani je izčrpano posvetovanje med ameriški državami o odnosih, problemih, težavah in nevarnostih, ki se tičejo ameriških držav. S tem bomo dobili osnovo za sprejetje konkretnih sklepov, ki si jih želijo vse ameriške države in ki jim bodo kori-

stili. Dnevni red konference v Havani vsebuje gotove točke, ki se nanašajo na gospodarsko in politično varnost in ki jih smatramo za posebno nujne probleme. Ameriške republike izvršujejo to nalogo v duhu iskrenega prijateljstva napram drugim narodom, ki izražajo željo ohraniti svoje mednarodne odnose na osnovi prijateljstva in miru. Ameriške republike bodo reševale vse probleme realistično in bodo sprejele sklepe glede neposrednih potreb, tako sedanjih, kakor bodočih. Na kraju je Hull naglasil, da se veseli, da bo na tej konferenci pozdravil številne stare prijatelje in tovarise.

Sestanek Mussolini-Franco

Predviden je za začetek avgusta — Snovanje sredozemske zveze

Zeneva, 19. jul. e. (TCP). Polsluzbeni list francoske vlade »Petit Dauphinois« poroča, da se bosta v prvi polovici avgusta sestala poglavar Španije general Franco in ministrski predsednik Mussolini. List dodaja, da gre za ustvaritev velike želje sedanje Španije, da se uresniči načrt sredozemske zveze.

Rim, 19. jul. e. V rimskih političnih krogih je izzvalo veliko zadovoljstvo imenovanje španskega generala Monzore Grandea za poveljnika španskega področja okoli Gibraltarja in imenovanja novih vojaških poveljnikov na Balearih. V Londonu je to imenovanje po vesteh iz Rima povzročilo precejšnjo zaskrbljenost. V londonskih političnih krogih so mnenja, da se velika aktivnost Španije, ki se je dosedaj omejevala samo na politično področje, lahko še razširi in ni izključena možnost, da pride do aktivne udeležbe Španije v evropski vojni.

Rim, 19. julija. e. V političnih krogih posvečajo največjo pozornost razvoju dogodkov v Španiji. Rimski politični krogi so mnenja, da bo Španija sedaj spremenila svoje stališče. Z največjimi simpatijami je sprejel Rim pisanje španske tiska ob četrtni obletnici Francove revolucije v Špani-

ji ter izraža prepričanje, da se je Španija vsekakor odločila, da sodeluje v vojni proti Angliji, kajti to je logično nadaljevanje dosedanje španske politike in je to tudi v skladu s politiko totalitarnih držav. Tako pisanje italijanskega tiska dobiva v zvezi z zadnjimi dogodki prav poseben pomen. V političnih krogih je zbudil posebno pozornost govor generala Franca, zlasti pa odstavek o moči španske vojske. General Franco je izjavil, da je pol milijona Špancev padlo v vojni, a je še vedno 2 milijona španskih vojakov pripravljanih za boj.

Madrid, 19. julija. e. Med smotro, v kateri je sodelovalo 200.000 vojakov, ki so defilirali pred generalom Francem, je prevladovalo kričalo »Zahtevamo Gibraltar!«. Te svečanosti se je udeležil tudi angleški veleposlanik v Madridu Samuel Hoar.

Madrid, 19. julija. s. (Stefani) Ob včerajšnji četrtni obletnici začetka španske državljanske vojne, so se vršile po vseh španskih mestih manifestacije, ki so imele v činu značaj vojaških in delavskih parad. V Madridu je general Franco prisostvoval veliki paradi vojske. Za vojaki pa je korakalo mimo Franca 200.000 delodajalcev in delavcev, ki so prinejali Francu velike ovacije.

Vatikan se približuje totalitarnim državam?

Rim, 19. jul. s. (Ass. Press). Tu je opaženo, da je vatičansko glasilo »Osservatore Romano« zelo spreminilo svoje stališče napram totalitarnim državam, ki jim izkazuje sedaj mnogo večjo naklonenost. Tudi o novi francoski vladi piše »Osservatore Romano« zelo ugodno ter imenu n. pr. včeraj maršala Petaina odobrega markšlac. V diplomatskih krogih ostih veli so sedaj s pisanjem vatičanskega glasila zelo zadovoljni ter ugotavljajo ugodno spremembo vatičanske politike.

Anglija zaplenila francoske ladje

London, 19. julija. s. (Reuter) Ministrstvo za trgovinsko plovbo je objavilo snoči, da je sklenila vlada rekvirirati vse francoske trgovinske ladje, ki se nahajajo v angleških lukah. Uradna objava pravi, da bodo francoske ladje služile skupnim naporom zaveznikov za doseg zmag. Po koncu vojne bo plačala angleška vlada Franciji za te ladje odškodnino ter bo ladje vrnila. Za dobo vojne bodo plule te ladje pod angleško zastavo, poleg angleške pa bodo imele tudi francosko zastavo kot znak, kakor pravi uradno sporočilo, vseh onih svobodnih Francozov, ki se še bore za Francijo.

Več francoskih oficirjev in mornarjev s teh ladij je sprejelo angleško ponudbo, da se nadalje vrše na svojih ladijah službo pod angleškim nadzorstvom. Služili bodo pod istimi pogoji kakor angleški mornarji.

Angleški rušilec se je potopil

London, 19. jul. s. (Reuter). Admirali-teta javlja, da se je angleški rušilec »Is-muden« potopil zaradi trenja z drugo ladjo v gosti megli. En oficir in 10 mornarjev je bilo ranjenih, eden izmed njih je pozneje podlegel poškodbam. Nadalnjih 17 članov posadke pogrešajo ter je treba smatrati, da so istotako izgubljeni. Rušilec je imel 1300 ton. Zgrajen je bil leta 1936 ter je imel 145 moč posadke.

Haile Selasi v Sudanu

London, 19. jul. e. Reuter. Potrjuje se vest, da se nahaja bivši abesinski cesar Haile Selasi nekeje v Sudanu.

Danska izstopi iz DN

Kopenhagen, 19. julija. e. Danska vlada je sklenila odpoklicati svojega zastopnika iz Društva narodov in tudi ne bo plačevala članskega prispevka. Danska vlada je izjavila, da so zadnji dogodki pokazali, da Društvo narodov nima stvarne podlage za svoj obstoj.

Samo letalski boji

Manjši letalski napadi v Angliji, Nemčiji, Franciji in Nizozemski

London, 19. julija s. (Reuter) Preteklo noč so bila nemška letala zopet opazena nad Anglijo, toda samo v omejenem obsegu. Protiletalsko topništvo je stopilo v akcijo v nekem mestu ob južnovzhodni obali ter v ozemlju ob severovzhodni angleški obali. Po dosedanjih podatkih bombe niso bile vrzene.

Snoči je javilo notranje ministrstvo, da so vrsta nemška letala več zažigalnih in visoko eksplozivnih bomb na vzhodno Škotsko. V dveh mestih je bilo poškodovanih več zgradb in v enem izmed teh mest so zahtevale bombe več človeških žrtev, med njimi nekaj smrtnih.

Včeraj so bila nad Anglijo sestreljena skupno štiri nemška letala. Pri tem zbuja posebno pozornost spona objava letalskega ministrstva, ki pravi, da je bilo v bližini južne obale sestreljeno prvo nemško letalo, ki ga porablja za sodelovanje s kopno vojsko, in sicer letalo tipa »Henschel 126«.

Nekaj ur prej so lovski letala tipa Hurricane sestrelila bombnik tipa Heinkel 111. Letalo je padlo v morje. Ena izmed nemških letal je bilo menda sestreljeno ob severovzhodni škotski obali.

London, 19. julija s. (Reuter) Letalsko ministrstvo javlja, da so angleški bombniki v noči od srede na četrtek napadli nemška letališča v Mervilleu in severni Franciji in v S'Herthogenboschu na Nizozemskem. Nadalje je bil izveden napad na bencinska

akladišča v Gelsenkirchenu v Nemčiji. Letala obalnega poveljstva pa so napadla bencinska skladišča v Gentu v Belgiji ter povzročila več požarov. Slabo vreme je oviralo letalske operacije ter se je zato več angleških letal vrnilo v svoja oporišča, ne da bi bila odvrгла bombe. Nobeno angleško letalo pa ni bilo pri teh operacijah izgubljeno.

Včeraj so angleški bombniki s jutraj napadi tovrstne bojne v kanalih na Nizozemskem in v Belgiji.

Madrid, 19. julija s. (Stefani) Poročila, ki so prišla iz Gibraltara v Algeiras, javljajo podrobnosti o večeršnjem letalskem napadu na Gibraltarski zaliv. Najprej se je pojavilo nad Gibraltarskim zalivom letalo, ki je vrlo na padala pritrjene magnetne rakete. Te so takoj osvetile ves gibraltarski teritorij. Kmalu zatem se je pojavila skupina tujih bombnikov. Vrženih je bilo pet bomb od katerih jih je nekaj eksplodiralo na gibraltarski tleh. Protiletalsko topništvo tako na kopnem, kakor tudi na ladjah v luki, je otvorilo ogenj na tuj letala. Nobeno letalo pa ni bilo zadeto. Dve uri po napadu sta se nad Gibraltarskim zalivom pojavili zopet 2 tuji letali, ki pa nista metali bomb.

Kairo, 19. julija s. (Reuter) Včerajšnje kenjsko vojno poročilo javlja, da so južnoafriški bombniki včeraj napadli razne objekte v južni Abesiniji. Sicer je potekel dan na bojišču mirno.

Prepozno spoznanje

Nemški radio zavrača francoske tožbe zaradi posledic kapitulacije in naglašja, da se mora Francija sprijazniti z vlogo poraženega

Berlin, 19. jul. s. (DNB) Organ francoske vlade »Le Temps« piše o novem poročanju Francije ter izraža upanje, da bo vprašanje vrnitve francoskih beguncev na njihove domove kmalu rešeno. List pravi dalje, da ne more Francija z demarkacijsko črto ostati kakor s kitajskim zidom ločena v dva dela. Izraža mnenje, da se bodo francoski vojaki, ki so odpuščeni iz vojaške službe, lahko kmalu vrnila na domove in polja, ker bo sicer izbruhnila v Franciji lakota.

K tem izjavam pripominja nemški radio, da kažejo čudno napačno pojmovanje položaja. Če se Francija vzmira zaradi svojega sedanega položaja, potem je treba pripomniti, da za ta položaj ni odgovoren nihče drugi nego Francozi sami. »Temps« piše tako, kakor da sedaj ne bi vladovala glede Francije napram Nemčiji razpoloženje med premaganim in zmagovalcem, temveč kakor da bi vladal med obema največji mir. Francija se je vdala in mora sedaj nositi tudi vse posledice tega svojega koraka.

Vichy, 19. jul. s. (Exchange Tel.) Marshal Petain je včeraj sprejel v Vichyju diplomatski zbor pod vodstvom apostolskega nuncija msgr. Valerija.

Vichy, 19. julija. e. Havas. Včeraj je bilo službeno objavljeno, da odslej ne morejo biti več v državni, pokrajinski ali občinski službi ali v službi v javnih ustanovah osebe, ki niso Francozi. Ta odredba

se ne nanaša na one, ki služijo v francoski vojski in na one, ki so služili med svetovno vojno, ali so potomci bojevnikov iz svetovne vojne. Vsi prizadeži bodo odpuščeni ter dobe neznanu odpravnino.

Washington, 19. jul. e. Finančni minister Morgenthau je včeraj izjavil, da je usoda francoskih zamrznjenih kreditov v Ameriki odvisna od tega, kakšna bo vlada v Franciji. V ameriški javnosti je ta Morgenthauova izjava vzbudila izredno pozornost. V političnih krogih opozarjajo, da je odvisno samo od Roosevelta in zunanjega ministra Hulla, kako bo rešeno gospodarsko vprašanje s Francijo. Roosevelt in Hull sta bila doslej glede Petainove vlade skrajno rezervirana.

Rumunski demanti

Bukarešta, 19. julija. e. »Transcontinental Press«. Vest o rekonstrukciji rumunske vlade oz. o imenovanju nove vlade se službeno demantira. V demantiju je poudarjeno, da ima vlada svoj določen program do jeseni, katerega hoče za vsako ceno urediti.

Borzna poročila

Curie, 19. jul. Beograd 10. London 16.65, New York 441, Milan 22.30, Madrid 40, Berlin 176.25.

K III. gorskim dirkam na Jezerski vrh

V nedeljo bodo motorne in kolesarske gorske dirke, na katerih nastopi 45 vozačev

Kranj, 18. julija Agilnost, s katero je stopil I. gorenjski motoklub po svoji ustanovitvi oziroma združitvi iz bivše moto sekcije v Kranju in kluba na Jesenicah pred javnost, me vedno znova spominja na problem motorizacije, ki se je v zadnjih letih izkazala kot prečica snov današnjega časa, ki zahteva ob naraščajoči mehanizaciji svoje mesto. Ljudje, ki so se oklenili I. G.M.K. so pravilno gledali na pomen motorizacije pri nas in z zadovoljstvom smo opazovali borbo kluba v vseh smereh, katere edini cilj je bil, da se tudi pri nas gleda na motorizacijo pravilno in da jo smatramo kot eno izmed sredstev za napredek in ne kot novotarijo, ki nam le škodi. V pravilno pojmovanje stroja kot sodobnega pomagala človeku je I. G.M.K. prirejal številne propagandne prireditve in se zavzemal za korištni vozačev v času, ko je z odvzemom tekočega goriva, grozila naši mladi motorizirani četi poguba, obenem je izhajala iz kluba tudi misel, ki je poudarjala važnost motorizacije za narodno obrambo itd. Vse to delo pa je spremljala tudi praktična organizacija motornih dirk, s katerimi se hoče preizkusiti sposobnosti in strojev in vozačev, obenem pa širši javnosti dokazati zmogljivosti in praktično uporabo vozil.

Tako mi je govoril na lanskoletni gorski dirki mlajši funkcionar I. G.M.K. ko sva na večji strmini ob ovinku opazovala zanimivo tekmovalstvo naših in tujih vozačev. Ob tekmovalni progi, zlasti pa tudi na dobro vidnih točkah je bilo še dosti občinstva, kljub temu pa, da so vsi zadovoljni odhajali s tekmo, vidimo le malo gledalcev na silnihih prireditvah. Za mal denar bi si marsikdo lahko privoščil lep dan z ogledom dirk in po končanih dirkah je še vedno dovolj časa, da napravi manjši izlet v okolico lepega Jezerskega vrha. Dejstvo je, da je pri nas mnogo ljudi, ki jih zanima motorizacija ali le malo si jih privoščijo ogled takih dirk, s katerih bi odšli s še večjo nado na nadaljnji razvoj. Z malo vstopnino bi pomagali klubu v svojem načrtu, da omogoči nadaljnjo popularizacijo uporabe motor. vozil in s tem sebi. Mlade moči I. G.M.K. ki so se udeležile od starih vnetih borcev in katerih misli sem očital zgoraj nam jamčijo, da bo uspelo v vsakem pogledu urediti mnenje o potrebi motornih vozil, ki jih ne smemo več smatrati za luksus.

V informacijo udeležencem in motoristom oziroma kolesarjem. III. gorske dirke na Jezerski vrh v izvedbi I. G.M.K. se bodo vršile v nedeljo 21. t. m. z začetkom ob 10. uri dopoldne, v slučaju slabega vremena na 28. t. m. ob isti uri. Dosedaj se je prijavilo nad 30 vozačev z motorji. Kakor lansk leto bo tudi letos med odmorom organizirana gorska kolesarska tekma. Do

sedaj se je prijavilo nad 15 vozačev. Za kolesarje se sprejemajo prijave še do 1 ure pred pričetkom tekem. Ker niso bila razposlana posebna vabila, naj se ta poziv smatra za vabilo in naj se tekmovalci javijo. Prijavnine za kolesarske dirke ni. Najboljši čas na lanskih kolesarskih dirkah je dosegel Jemc Ciril »Zarja« Jesenice, v času 15 minut. Letonji tekmovalci so prepričani, da bodo čas izboljšali. Rekord med motornimi vozači brani znani vozač Janko Šiška s časom 4:23. Zaradi hude konkurence bo verjetno že pri prvih dirkah dosežen rezultat izboljšanja. Valed sunanje političnih razmer bo letos konkurenca inozemskih vozačev odpadla, kar pa ne bo vplivalo na zanimivost prireditve, saj se bo na startu javilo mnogo naših vozačev, ki ne zaostajajo po izurjenosti za inozemskimi. Za vse zmagovalce so pripravili lepi pokali in praktična darila. Občinstvo naj se točno ravna po navodilih rediteljev in oblastnih organov. Nekoliko pred pričetkom dirke bo cesta za vsak promet zaprta, gledalci pa naj se umaknejo s ceste, da se izognejo vsaki nesreči. Razdelitev nagrad bo v Kranju v hotelu »Kranjski dvor«.

Tatvine koles

Ljubljana, 19. julija. Najnavadnejše tatvine v Ljubljani so še vedno tatvine koles. Te dni so bili spet prijavljeni številni primeri, iz prijav pa je razvidno, da tatovi krajevo kolesa, kjerkoli pridejo do njih. Nada Sirmikova iz Ljubljane je oni dan samo za trenutno stopila v cerkev Sreca Jezusovega, medtem pa je tat izbral priliko in ji odpeljal 1000 din vredno, črno pleškano kolo znamke »Panah«, ki ga je priložila zmagi k ograji. Na Aleksandrovi cesti 4 je bilo ukradeno 1600 din vredno, rdeče pleškano kolo znamke »Horex« Antonu Wabli. Kolo je bilo opremljeno z dinamom-svetilko ter ima tov. št. 781.816.

Na Celovski cesti je tat odpeljal 1000 din vredno, črno pleškano kolo znamke »Adlers«, ki ima pokromano prestavo v obliki zvezde, Janezu Snouj. Silvo Šlosar iz Šiške je stopil predvčerajšnjim za hip v sosednjo hišo na Jernejevi cesti 53, medtem pa mu je izpral lastnega bufeta tat odpeljal 700 din vredno, modro pleškano kolo znamke »Puche«.

V Einspielerjevi ulici je bilo ukradeno belo pleškano kolo, s pokromanimi blatniki, Antonu Marjerju. Marjerjevo kolo je znamke »Aiglon«, še skoraj novo in vredno 1200 din.

Izpred trgovine »Sava« na Kralja Petra trgu je nekdo odpeljal 800 din vredno, črno pleškano kolo znamke »Wittler« Francu Zupancu.

France Jevnikar je prijavil, da mu je najbrž neki kmečki fant odpeljal 900 din vredno, svetlorumeno pleškano kolo znamke »Special Westac« ispred Jeršine gostilne na Rudniku.

Januš Banku iz Ljubljane je tat ukradel 1800 din vredno kolo na aerodromu. Bankovo kolo je popolnoma novo, črno pleškano ter je imelo evid. št. 2-1328.

Z aerodroma je bilo isti dan ukradeno tudi 1300 din vredno, črno pleškano kolo znamke »Torpedos« Maksu Mozetiču.

Davčni uradnik Viktor Koritnik, stanujoč na Lepem potu 25, pa je prijavil, da mu je neznan zlikovec odnesel iz shrambe oba obroča od kolesa, novo pnevmatiko in pa svetilko znamke »Bosch« v skupni vrednosti 500 din.

Eden najresnejših naših problemov:

Reforma delavskega zavarovanja

Ljubljana, 19. julija Vprašanje reforme našega delavskega zavarovanja je nedvomno eno najresnejših socialnih in gospodarskih vprašanj, čeprav bi človek tega ne sodil sprico lahko-miselnega in pogosto celo demagoškega razpravljanja o njem. Mnogi, ki govorijo o reformi delavskega zavarovanja pri nas in v drugih banovinah, najbrž ne poznajo strukture tega zavarovanja, njegovih najvažnejših elementov in nalog, sicer bi ne ubirali le ene in iste melodije: avtonomija za vsako ceno! S tem vprašanjem se tudi naša javnost ni dobro seznanila in zdi se, da ga dovolj ne razumejo tudi mnogi tisti, ki so neposredno prizadeži, delojemalci in delodajalci. Že zaradi tega je bilo zelo priporočljivo, da je Obrtniško društvo v Ljubljani priredilo snovi predavanja o reformi delavskega zavarovanja za naše obrtnike, ki doslej tudi še niso imeli prilike temeljito se pogledati v to vprašanje. Predavanje je bilo še tem pomembnejše, ker je predaval ravnatelj ljubljanskega OUZD v Ljubljani dr. J. Bohinec, nedvomno eden najboljših poznavalcev problemov delavskega zavarovanja, in ki je tudi sam izdelal dobro premišljen načrt o reformi zavarovanja za vsa država in ga predložil ministrstvu za socialno politiko dr. Budisavljeviču. Predavanje je bilo prirejeno v salonu pri Štrkljuhu.

ZAHTEV OBRITNIŠKOV

Predavatelj je pozdravil društveni predsednik J. Rebek in ponovil sodbo naših obrtnikov in gospodarskih krogov o vprašanju delavskega zavarovanja. Sklinal se je na to, da je naša Zbornica za TOI stalno v soglasju z vsemi gospodarskimi organizacijami svojega področja zahtevala popolno teritorialno avtonomijo okrajnih uradov ter da je področje Slovenije primerna baza, glede na število 90 do 100 tisoč zavarovancev za samostojno socialno zavarovalno ustanovo. Zato bi se naj ustanovil na področju dravske banovine povsem samostojen nosilec socialnega zavarovanja za delavstvo z vsemi njegovimi panogami.

106.000.000 din

Predavatelj je predvsem naglasil, v kako resnih časih živimo, da je že zaradi tega potrebno razpravljati o tako važnem vprašanju posebno previdno ter brez vsakih strasti. O reformi delavskega zavarovanja moramo razpravljati z vso resnostjo glede na sedanje, pa tudi bodoče razmere, zavedajoč se, da bo svetovna gospodarska organizacija po vojni temeljito spremenjena. Zdi se, da odločilo, kako si bomo uredili bodoče razmere. Zavedati se moramo, kako silno pomembno je delavsko zavarovanje v Sloveniji, saj je s svoji vred zavarovano okrog 250.000 ljudi in zanj prispeva približno 30.000 delodajalcev. — Predavatelj je podal točno sliko delavskega zavarovanja zdi z vsemi njegovimi značilnostmi ter glavnimi številkami, potem je pa orisal, kakšno bi bilo zavarovanje po tej ali drugačni reformi.

STRUKTURA ZAVAROVANJA V SLOVENIJI

Predvsem je opisal strukturo delavskega zavarovanja v Sloveniji. Prispevki za delavsko zavarovanje v naši ožji domovini znašajo 106 milijonov din. Vedeti pa moramo, da je med okrog 100.000 zavarovanih 12 tisoč do od 14 let do 18 let starih in 10 tisoč služničk, dekel itd., torej zavarovancev, ki so slabo plačani in ki zelo malo prispevajo. Zato znaša pri OUZD povprečna dnevna zavarovana meza le okrog 24 din, med tem ko dosega pri TBPD celo 37 din. Delavsko zavarovanje obremenjuje gospodarstvo v Sloveniji z 12,5 odstotka (106 milijonov din prispevkov na leto). Od teh 12,5 odstotka odpade 7 odstotkov za bolezensko zavarovanje, 3 odstotke za invalidnost, starost in onemoglost in 2,5 odstotka za nezgodno zavarovanje. Delavsko zbornico in Borzo dela (0,8 odstotka in 1,4 odstotka). Od skupnega prispevka odpade na bolezensko panogo 56,36 odstotka, na onemoglost in starostno 24,15 odstotka, nezgodno 5,8 odstotka, Borzo dela 11,27 odstotka in Delavsko zbornico 2,42 odstotka. Za 103.613.329 din prispevkov za delavsko zavarovanje v Sloveniji s 308.394 plačniki nalogi je bilo 12,73 odstotka odpravnih stroškov, kar znaša na čana in leto 69.76 din.

NAJVIŠJE DAJATVE V SLOVENIJI

Zlasti je treba naglasiti, da odpade v delavskem zavarovanju v Sloveniji 83,19 odstotka prispevkov na dajatve, kar je izredno mnogo ter je celo preokračeno višek, kar lahko da takšno zavarovanje, glede na zavarovanja v naprednejših državah. Na bolezensko panogo odpade 54.776.640 din, nezgodno 16.068.441, onemoglostno 21.388.439. Delavsko zbornico 2 milijona 242.999 in Borzo dela 10.630.064 din. V Sloveniji so izdatki za hrano in izredno visoki ter znašajo 30 odstotkov, med tem ko znašajo povprečno v državi 25 odstotkov. Izdatki za bolnico 12,28 odstotka in za zdravila 10,71 odstotka. Stalež bolnikov je pri nas izredno visok, saj je na dan povprečno po 2,573 bolnikov. K temu je pa treba še prišteti 327 porodnic. Oskrbnih dni je bilo v preteklem poslovnem letu v raznih zdravstvenih ustanovah s 1159 bolniki 36.182. Vedeti moramo tudi, da je bilo lani zaposlenih v delavskem zavarovanju pri nas 175 zdravnikov, med njimi 31 specialistov ter da je bilo 314 namasčenec in 7 ambulatorijev.

BREZ ZADOSTNIH REZERV

Posebej je še treba opozoriti, da naše delavsko zavarovanje nima bogatih fondov, da bi lahko z njihovimi sredstvi krilo primanjkljaje zaradi visokih izdatkov in ob nastopih kriz. Sprito tega so dajatve

Teniški turnir v Planici

Naša v zimskem sportu tako glasovita Planica stopa v ospredje tudi v poletnem belem sportu. Teniška sekcija SK Ilirije izvede jutri in v nedeljo na igrišču poleg doma »Ilirije« v Planici zanimiv turnir izbranih kvalitetnih igralcev in igralcev, med njimi je več najboljših v državi, tako Braničev in Mitčeva iz Beograda, Serbec-Maireova in Smerdu iz Ljubljane. Poleg teh so prijavljeni iz Beograda se Bojović in Marković, iz Maribora Voglarjeva, Al-banec in Blanke, iz Ljubljane Parinova, Sivic, dr. Smerdu ter junlorja Luckmann in Milavec.

Turnir se bo odigral v skupinah: single gospodov, single dam, double gospodov in mixed double. Prične se jutri ob 14. uri.

glavne igre bodo odigrane večinoma v nedeljo dopoldne in popoldne.

V zvezi s tem turnirjem je treba posebej poudariti, da posluje dom »Ilirije« v Planici popolnoma normalno kakor vsa prejšnja poletja in da je naše znano »Sportno in turizmsko središče« Rakeče-Planica — kakor vsa Zgornja savska dolina — ostalo do sedaj neprizadeto od nepravilnih današnjih nemirnih časov. Glede bivanja in prehrane ni nikakih izrednih predpisov ali omejitev. Vse drugačne vesti, ki so se razširile zlasti v južnejših krajih države o teh letovskih krajih, so brez vsake podlage.

POZNA GA

— Očka, pesem sem zložil.
— Hm, kako je pa temu dekletu ime?

zavarovancev, poslej bi pa bilo treba računati le s 100.000 zavarovanci, kar je velika razlika. — Predavatelj je pokazal še nekatere slabe strani centralizma, a je tudi s številskimi dokazali, da Slovenija kljub nepravilni SUZORjevi investicijski politiki ni bila tako prizadeta kakor se nekaterim zdi.

NACRT REFORME

Končno je predavatelj razložil svoj načrt reforme delavskega zavarovanja. Po tej reformi bi upravljali nosilec zavarovanja v Sloveniji okrog 80% sredstev povsem samostojno, vse panoge zavarovanja z časovnimi rentami, drugo poslovanje pa bi naj vodil osrednji urad, a na njegovo poslovanje bi imela ingerenco banovina in delodajalci ter delojemalci. Vse, kar je potrebno, da ostane združeno zaradi skupnih interesov delavskega zavarovanja, bi tako ostalo ohranjeno. Tako bi ostalo v Sloveniji okrog 12,5% premije 9%. Z zakonom bi lahko dosegli, da bi pri investicijski politiki upoštevali vse pokrajinske glede na njihove prispevke primerno. S pokrajinskimi senati v osrednjem uradu bi bile lahko povsem zaščitene pravice posameznih pokrajinskih nosilcev zavarovanja, nadzorstvo nad vsem zavarovanjem pa bi bilo poverjeno vrhovnemu zavarovalnemu svetu, ki bi ga sestavljali zastopniki delavskih in gospodarskih zbornic in OUZD. Ta načrt, ki bi ga bilo treba našl javnosti še temeljitje prikazati in razložiti, je bil predložen ministrstvu za socialno politiko in naletel je na razumevanje pri strokovnjakih.

POSLEDICE POPOLNE AVTONOMIJE

Predavatelj je podal še sliko našega zavarovanja pri popolni avtonomiji, ko bi ne imelo nič skupnega z zavarovanjem v drugih pokrajinskih državah. Od sredstev, ki jih zdaj upravlja za skupne namene SUZOR, bi prejel 5.822.000 din, rezervna sredstva našega OUZD (po stanju 31. XII. 1939) pa znašajo 8.376.000 din, tako da bi imeli skupno 14.198.000 din rezervnih sredstev. Računati je treba z deficitom okrog 2 milijona din na leto, kar pomeni, da bi pri vseh dohodkih za rezervne fondne bilo na leto 950.000 din primanjkljaja ter da bi bila vsa rezervna sredstva povsem izčrpana v 10 letih.

Predavanje je napravilo globok vtis na poslušalce ter zelo splošno odobravanje. Pokazalo se je, da so se naši obrtniki šele ob tej priliki nekoliko temeljitje seznanili z vprašanjem delavskega zavarovanja.

Boleznica

KOLENDAR

Danes: Petek, 19. julija: Vincenc Pavlanski, Zlata

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: zaprt
Kino Union: Pesem Pariza
Kino Sloga: Strel v noči

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Garts, Moste — Zaloška cesta 47.

Resnica o nesreči pri Lučah

V ponedeljek smo poročali, da se je pri petli pri Ropovih gostilni pred Lučami nesreča poštnega avtobusa, ki je vozil 15 potnikov iz Logarske doline proti Smartnu ob Paki k večernemu vlaku. V poročilu je bilo rečeno, da je nesrečo zakrivil sofer, češ da je bil pijan. Preiskava pa je pokazala, da sofer ni bil pijan. To je izpovedala cela vrsta prič, razen ene. Jasn je torej, da so trditve, da je bil sofer pijan, brez vsake podlage.

Vse kaže, da gre za nelojalno konkurenco. Z zadevo se bodo pečale tako še oblasti, ker je treba točno ugotoviti, od kod izvirajo neresnične govorice o soferjev pijanosti. Avtobus poprej nikjer ni zadel ob cestne kamne in mostno ograjo in tudi ni poškodovan. Izmed potnikov je bil eden nekoliko obrezan po roki.

Ilirija je dobro prestala ognjeni krst

Sušaška Viktorija je zmagala s pičlo točko razlike (55 : 54)

Sušak, 19. julija Včeraj zvečer se je vršila na Sušaku v mestnem kopališču tretja tekma ligaškega državnega plavalnega prvenstva. Med domačo Viktorijo in slovenskim zastopnikom v ligi Ilirijo iz Ljubljane. Domačini so po hudi borbi zmagali s pičlo točko razlike (55:54). Doseženi so bili sledeči rezultati: 400 m prosto gospodje: 1. Kurtini (V) 5:07,5, 2. Defilipis (V) 5:10,2, 3. Mihalek (I) 5:13,7, 4. Löser (I) 5:43,2. Točke: Ilirija 3, Viktorija 8. 100 m prosto dame: 1. Finc D. (I) 1:38, 2. Karžan (I) 1:46, 3. Krmpotič (V) 1:47, 4. Dunič (V) 1:21. Točke: Ilirija 11, Viktorija 11. 200 m prsno gospodje: 1. Cerer (I) 2:50, 2. Grkinic (V) 2:55, 3. Kohn (V) 2:58,1, 4. Hercog (I) 3:05,6. Točke: Ilirija 16, Viktorija 15. 100 m hrbno dame: 1. Finc D. (I) 1:30,60, 2. Wimmer (V) 1:30,6, 3. Krmpotič (V) 1:36, 4. Bradac (I) 1:37. Točke: Ilirija 23, Viktorija 21.

100 m hrbet gospodje: 1. Pelhan (I) 1:38, 2. Vidmar (V) 1:51,1, 3. Pestevšek (I) 1:51,1, 4. Polič (V) 1:24,6. Točke: Ilirija 30, Viktorija 25. 200 m prsno dame: 1. Boršič (V) 3:30,2, 2. Martin (I) 3:30,7, 3. Verner (I) 3:47,5, 4. Čoič (V) 3:59,8. Točke: Ilirija 35, Viktorija 31. Radi netaktnega plavalca Martinove je bilo za Ilirijo prvo mesto izgubljeno. 100 m prosto gospodje: 1. Kurtini (V) 1:01,6, 2. Defilipis (V) 1:02,7, 3. Pelhan (I) 1:04,2, 4. Skarpa (I) 1:04,4. Točke: Ilirija 38, Viktorija 39. 4 x 100 m prosto dame: 1. Ilirija 5:24,4, 2. Viktorija 5:24,8. Točke: Ilirija 48, Viktorija 45. 4 x 200 m prosto gospodje: 1. Viktorija, 9:35,2, 2. Ilirija 9:48,2. Točke: Ilirija 54, Viktorija 55. Waterpolo: Viktorija : Ilirija 10:1. 24. t. m. se bo vršila v Ljubljani prva ligaška tekma med ZPK iz Zagreba in domačo Ilirijo postavila svojo drugo garnituro proti mariborskemu plavalnemu klubu. Začetek ob 21.

DANES PREMIERA! Po daljšem presledku se nudi našim kino-obiskovalcem spet prilika, da slišijo slavnega in priljubljenega pevca v razkošnem filmu o zamotani ljubezni

TINA ROSSIJA PESEM PARIZA

V ostalih glavnih vlogah: Michele Alfa, Raymond Cordy, Conchita Montenegro. Predstave ob 16., 19. in 21. uri.

SAMO SE DANES ob 16., 19. in 21. uri vesela in zabavna detektivska komedija z Robert Montgomery-jem in Rosalind Russell. — KINO SLOGA, tel. 27-30

Danes ob 20.30 uri, jutri ob 20.30 uri, v nedeljo in ponedeljek: Prekrasna španska romanca, polna lepih pesmi, idealne, pa herojske ljubezni: **Roža iz Rio Granda** V glavni vlogi lepota MOVITA Film najneverjetnejših grozotev kineškega tirana. V glavni vlogi: INKINOV SENZACIJA: Za dodatek še en film: ZENA SE PRODAJA

DNEVNE VESTI

— Skladatelj Lujo Šafranek-Kavič umrl. Zagrebško kulturno javnost je včeraj nepričakovano presenetila vest, da je umrl opoldne v sanatoriju v Zagrebu znani hrvaški skladatelj in dolgoletni ravnatelj zagrebškega velešolskega Lujo Šafranek-Kavič. Samo njegovi najboljši prijatelji so vedeli, da je hudo bolan. Imel je zlatenico in žolčne kamne. Podvrgel se je sicer operaciji, toda zdravniki mu niso mogli rešiti življenja. Pokojni je marljivo deloval tudi kot glasbeni kritik.

— Posvetovanje zastopnikov pokojniških zavodov. Predsedstva pokojniških zavodov so obravnavala na svoji včerajšnji seji važna vprašanja organizacije zavodov. Statuti naj bi bili enotni ali vsaj podobni drug drugemu. Seveda je pa vsak zavod avtonomen in ima lanko statut, kakršen mu najbolj odgovarja. Na dnevnem redu je bila včeraj razprava o volilnem redu za volitve samoupravnih teles pokojniških zavodov. O posvetovanju zastopnikov pokojniških zavodov bo objavljeno za javnost posebno poročilo. Govorilo se je tudi o potrebnih nivoelacijah zakona o pokojniškem zavarovanju pri privatnih nameneceh in soglasno je bilo ugotovljeno, da je karentna doba za pridobitev pravic do rente 40 let odnošna po izpolnjenosti 70 letu starosti absolutno previsoka. Sklenjeno je bilo, da se znižna karentna doba prehodno vsaj na 35 let odnošna 65 let starosti. Včeraj se je sestali tudi zastopniki zagrebškega in ljubljanskega pokojniškega zavoda in doseženi je bil sporazum, da izročijo ljubljanski pokojniški zavod zagrebškemu vsa imovina odpadajoča na ozemlje Dalmacije, obenem z vsa njeno pasivo, odnošna do bosta oba zavoda zahtevala od države subvencijo v višini ugotovljene pasive, kakor se je zgodilo tudi ob raznežitvi področja Osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Ljubljanski PZ se je zavaroval proti neutemeljenim kritikam in očitkom, da je nastala pasiva iz poslovanja, dočim je v resnici posledica valorizacije, ki jo je moral pretrpeti zavod.

— Prekrška industrije s premogom. Ministrstvo za gozdove in rudnike je opozorilo trgovinsko ministrstvo na lanske pomanjkanje premoga v industrijskih podjetjih, trgovini, obrti in pri zasebnikih, do katerega je prišlo zaradi ostre zime in prometnih težkoč. Ministrstvo predlaga, naj bi trgovinsko ministrstvo opozorilo vse porabnike premoga naj naroče premog v poletnih mesecih, ko premogovniki še niso tako obremenjeni in naj si pravočasno prekrške zaloge premoga vsaj za 2-3 mesece. V zvezi s tem je bilo opozorjeno prometno ministrstvo, naj poskrbi za zadostno število vagonov.

— Potniški promet na naših železnicah. Železniška uprava objavlja statistične podatke o potniškem prometu na državnih železnicah v prvem četrtletju tekočega leta. V primeri s prvim četrtletjem lanskega leta se je povečal promet za 5,89% na 13.773.904 potnikov. Samo v marcu so prevozile naše železnice 5.188.718 potnikov ali za 20,97% več nego lani v marcu. V februarju so prevozile 4.204.302 potnika v januarju pa 4.380.804. Od vseh v prvem četrtletju prepeljanih potnikov je plačalo polno vozno 9.061.003, ali 4,49% več nego lani. Število potnikov z znižano vozno se je povečalo od lanskega leta za 11,63% na 3.357.402, dočim je bilo potnikov z režijskimi vozniškimi listki 1.365.549.

— Promet naših borz v maju. Po podatkih Narodne banke je znašal promet na naših borzah v maju 361.784.000 din. Od tega odpade na zagrebško borzo 168.255.000, na beograjsko 153.489.000, na ljubljansko pa 40.400.000. Promet na blagovnih borzah je znašal v maju 88.109.000, skupni promet na efektivnih borzah v prvih petih mesecih tekočega leta 1.961.815.000, na produktivnih borzah pa 298.671.000.

— Aktivnost naše trgovinske bilance. Po uradnih podatkih ravnateljstva za zunanjo trgovino je imela naša država v prvih mesecih letošnjega leta aktivno trgovinsko bilanco s Francijo v znesku 463.729.000, s Češkoslovaškim protektoratom z 203.197.000, z Italijo 107.703.000, z Madžarsko 75.566.000, s Švicco 51.673.000, z Nizozemsko 39.378.000, s Slovaško 32 mil. 092.000, s Egiptom 6.627.000, s francoskim Marokom 5.180.000 in z drugimi državami 57.194.000. Pasiven saldo smo pa imeli z Zedinjenimi državami v znesku 188.587.000, z Nemčijo 132.025.000, z Rumunijo 80 mil. 439.000, z Argentino 59.438.000, z Angleško Indijo 14.469.000, z Bolgarijo 5.926.000 in z Belgijo 3.238.000. V prvih petih mesecih je znašala vrednost našega izvoza 3.283 mil. 796.000, vrednost uvoza pa 2.615.303.000 (tako da je znašala aktivna 668.493.000 din. Lani v prvih petih mesecih je bila na naša zunanja trgovina pasivna za 118.306.000 din.

— 70 vagonov ameriškega bombaža za Jugoslavijo. Naše tekstilna industrija ima v italijanskih pristaniških blokiranih nad 70 vagonov v Ameriki kupljenega surovega bombaža. Pristojne oblasti so ukrenile vse potrebno, da bo italijanska vlada dovolila uvoz tega bombaža v Jugoslavijo. Italijansko znanje ministrstvo je posredovalo pri pristojnih oblasteh, da dobi Jugoslavija dovoljenje za uvoz tega bombaža. — Pisatelj Louis Adamšič član posvetovalne komisije Sveta za narodno obrambo v Ameriki. Ameriška vlada je imenovala našega rojaka znanega pisatelja Louisa Adamšiča za svetnika posvetovalne komi-

sije za narodno obrambo Amerike. Adamšič je to imenovanje sprejel in 9. t. m. se je preselil v Washington, kjer bo opravljal svoje nove posle, dokler bo to potrebno. To je najvišje mesto, ki ga je v zgodovini Amerike zavzemal ameriški Jugosloven.

— Nova uredba o oljarih. V kratkem izide nova uredba o oljarih kot sad skusenj, ki so se pokazale med izvajanjem dosedanje uredbe, zlasti pa skusenj v pogledu preskrbe tvornic olja z oljnim semenom. Po novi uredbi bo nadzorstvo nad proizvodnjo in odkupom oljaric prepuščeno Privilegirani izvozni družbi. Ta bo vsako leto zbirala podatke tvornic o količini oljnega semena, ki jim bo potrebno za prihodnjo kampanjo, in na podlagi teh podatkov bo sestavljala načrte o setvi v prihodnjem letu.

— Proslava 20letnice matere na državnih gimnazijah v Kranju bo 3. avgusta. Tovariši maturanti pa tudi njihovi bivši sošolci se zberejo k dan ob 9. uri v gostilni Jeržek v Kranju. Potek proslave bo objavljen naknadno. Radi nujno potrebne evidence pošiljate vsi tovarši obvezno prijavnice na naslov: Fugina Ivan, Strazišče pri Kranju.

— Čudovita prerokovanja Nostradamusa. Od 1. 1503. do 1566. je živel v Franciji slovit zdravnik in učenjak Mihael Nostradamus. Čigar ime se danes vselej imenuje, in sicer v zvezi z njegovimi prerokovanji, ki jih je izdal leta 1556. Nostradamus je napovedal bodočnost evropskih držav za 23 stoletij naprej. Svoje napovedi je v verzih izdal v posebni knjigi, že za časa njegovega življenja se je več napovedi uresničilo, med njimi tudi smrtna nesreča kralja Henrika II., ki je bil smrtno ranjen na turnirju. Nostradamus je presenetljivo točno napovedal pričetek in potek francoske revolucije, nastop in konec Napoleona, najbolj zanimive pa so seveda njegove prerokbe o sedanjih dobi. S čudovito točnostjo so se do sedaj izpolnile njegove prerokovanja o ustanovitvi in polomu Društva narodov.

— revoluciji v Španiji. Ljudski fronti v Franciji, zasedbi Češkoslovaške, propasti Poljske, o porazih francoske armade, prebitju Maginotove črte ter sedaj o letalskih napadih na Anglijo. Nostradamus je napovedal pred 400 leti uporabo modernih bojnih sredstev — letal, motoriziranih divizij, podmornic, strupenih plinov, padalcev. Silno zanimive so njegove napovedi o izidu sedanje vojne ter o bodoči podobni Evropi.

— Nove cene v španskih vagonih. Direktor Putnika sporoča, da stopijo z 20. julijem v veljavo nove cene v španskih vagonih v Jugoslaviji in sicer Beograd-Jesenice I. razred 243 din, II. razred 215 din; Beograd-Ljubljana I. razred 215, drugi razred 190 din, Beograd-Zagreb I. razred 162 din, II. razred 143 din, Beograd-Brod I. razred 48,50, II. razred 75 din, Vinkovci-Jesenice I. razred 180 din, II. razred 159 din, Vinkovci-Zagreb I. razred 102, II. razred 90 din, Zagreb-Jesenice I. razred 78 din, II. razred 69 din, Zagreb-Ljubljana I. razred 54 din, II. razred 37 din, Beograd-Skopje I. razred 175 din, II. razred 155 din, III. razred 121 din; Beograd-Vranje I. razred 135,50, II. razred 120, III. razred 94 din; Beograd-Niš I. razred 93,50, II. razred 83, III. 65 din; Niš-Skopje I. razred 81,50, II. razred 72, III. razred 56,50 din; Zagreb-Split I. razred 180, II. razred 151,40, III. razred 112 din; Zagreb-Osijek I. razred 107, II. razred 90, III. razred 75 din.

— Izlet SPD na Triglav se vrši v času od 1. do 4. avgusta to je od četrtka do vključno nedelje. Planinci odpušajo iz Ljubljane v četrtek 1. avgusta z vlakom ob 11.50 uri do Mojstrane in bodo do večera prispeli v Aljažev dom, kjer bodo prespali prvo noč. V petek jutraj se povzpnejo čez Prag ali po Tominkovi poti na vrh Triglava s razgledom po širnem planinskem planinskem svetu, dopoldne nadaljevanje ture v dolino Triglavskih jezer, kjer bo v koči SPD počitek in prenočišče. V nedeljo jutraj se na Komno, dopoldne sestop k Zlatorogu, kjer bo pred odhodom vlaka dovolj časa, da se morejo izletniki okopati in poveslati po hladnem Bohinjskem jezeru. Člani SPD uživajo na tem izletu ugodnosti znižane vozne cene, znižane prenočitve in ugodnosti pri prehrani. Prijave sprejema pisarna SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4/1.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo oblačno in toplejšje vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani in Mariboru. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 29, v Sarajevu 28, v Beogradu in Kumboru 27, v Dubrovniku 26, na Visu in Rabu 22, v Zagrebu 21, v Ljubljani 20,5, v Mariboru 17,7. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763,9, temperatura je znašala 11,8.

— Poskušen vlom v Mediji-Izlakeh. Pred dnevi se je splozil vlomilec v prostore Hranilnice in splozil v Mediji-Izlakeh. Navrtal je blagajno znamke »Wertheim«, pa ni prišel do plena. V blagajni je bila res večja vsota, a je vlomilec ni dosegel. Škoda na pokvarjeni blagajni znaša nekaj nad 200 din. Poskušenega vlomila je osumljen visok, sirok neznanec v pomočni rjavi obleki. Sumljivega moškega so videli, ko je prišel iz gozda na Medijo.

— Nesreče. 40letna delavčeva žena Marija Oroš iz Ljubljane je snoči žagala doma drva in se urezala v levo roko. — Posestnikova žena Marija Zorman iz Vodice se je pri delu sunila z vilami v levo nogo. Sletni sin strojevodje Leopold Miklavčič iz Most na je včeraj vihtel velik kos železa, ki mu je padel na nogo in mu zmetal prste.

— Vlom v Predvoru. Oni dan je bilo v odsotnosti domačih vlomljeno v hišo posestnika Ivana Stularja v Kokri pri Predvoru. Na delu sta bila dva vlomilca, ki sta odnesla iz hiše ročno blagajno za 12.300 din, 6 zlatnikov po 10 kron, 12 srebrnih kron, stari petkronski kovancec, zlato veržico in štiri vinkulirane hranilne knjižice. Enega vlomilca so orožniki kmalu po vlovu aretirali, a pri njem niso našli plena. Prijeti vlomilec, Anton Senk iz Potoc, pa noče izdati skrivca, ki je star okrog 30 let in je imel na sebi temnorjavo, čedno obleko. Domačini, ki so vlomilca videli, pravijo, da je visoke postave in da je govoril ljubljansko narečje.

Iz Ljubljane

— Zlata poroka v mestnem zavetišču za onemoglo v Japljevi ulici bo v nedeljo gotovo zbudila splošno zanimanje. Obhajala jo bosta bivši krojač G. Mihael Kreč in njegova soproga G. Elizabeta, ki sta se pred 50 leti 20. julija poročila v Beljaku. Starost je očeta Mihaela pripeljala že pred 5 leti v mestno zavetišče, gospa je pa prišla za njim spomlad. Mestni socialni urad priredi jubilatoma slovesno zlato poroko, ki se prične v nedeljo ob 10.30 v cerkvi sv. Petra.

— Iz Zastupila se je. V sredo popoldne so bili reševalci nujno klicani na Tyrsevo cesto v poslopje Gospodarske zveze, kjer so naložili na avto in odpeljali v bolnico 34letno banovinsko uradnico Jelico Steindl. Jelica je prišla na obisk k neki stranki in se pri njej zastupila. Obupanka je kmalu po zaužitju hrane omedlela in se tudi kasneje v bolnici ni zavedla. Nesrečnica je snoči v bolnici zastupljena podlegla.

— Iz Tatvine v mestu. Iz stanovanja zdravniške dr. Drobnice na Erjavčevi cesti št. 22 je tat odnesel črn hubertus-plašč, par visokih rjavih moških čevljev, par moških nizkih lakastih čevljev, dve sive in nekaj gotovine. Dr. Drobnič je oškodovan za 1500 din. — Iz šrambe v Topniški ulici je nekdo ukradel Karlu Kranjcu porcelanast lonec, v katerem je bilo 3 kg masla. — S koleso na Vodovodni cesti ob gozdu pa je tat odnesel Mariji Mirtičevi rjavo ročno torbico, v kateri je imela okrog 60 din našega denarja, 15 češkoslovaških kron, nekaj nemških mark in nekaj starih avstrijskih kovancev. Mirtičevo je tat oškodoval za 500 din.

Iz Litije

— Slab živinski sejem. V ponedeljek smo imeli pri nas živinski sejem, ki je bil na novo uveden šele pred tremi leti. Poset je bil kaj pičel. Ta sejem je pri nas še bolj malo znan in imajo kmetje v tem času ravno največ dela na polju; zato ne morejo na sejem. Bilo je prigranjen le nekaj glav goveje živine. Kmetice so pridno popovpraševale po prašičkih za rejno. Ono malo, kar so jih pripeljali z Vač in z nekaterih drugih vasi, je šlo hitro v denar.

— Lažni nakupovalec gob. V kresniške hribe se je priklatil oni dan sumljiv možakar, ki se je izdal za nakupovalca gob. Če pa je prišel do hiše, kjer so bili domači napolju, se je spizil v hišo in jo temeljito preiskal. V nekaterih hišah je pokradel precej obleke in perila, pa tudi denarja. Pretaknil je namreč tudi skrinje in če ni našel ključev, je kar vlamil v omare in skrinje. Kmetje so prijaviли vlome orožnikom, ki so uvedli preiskavo. Vse kaže, da je vlomilec neki Sever Tone, po domače »Mihov« iz ljubljanske okolice, ki je nedavno pobegnil iz zaporov in se sedaj klati po deželi in kraje, kar mu pride pod roko. Za njim je izdana tiralcia.

— Dva občinska odbornika poškodovana. Poročali smo že o hudem spopadu hrbovskih fantov pred savsko cerkvijo. Najbolj je bil poškodovan tesar Lamovšek s Poljske, ki so ga fantje vzeli med potjo k sebi na voz. Potem, ko se je več vasi spopadlo za fantovsko čast, jih je miril in je zadobil težke poškodbe. Še zdaj leži mož s prelano glavo v ljubljanski bolnici in je nje-

govo stanje zelo resno. K litijskim zdravnikom pa je prišlo po pomoč več poškodovancev. Med drugim tudi G. Zore, občinski odbornik iz Poljske. Pomoči je tudi iskal G. Resnik, občinski odbornik iz Tirne. Tudi ta dva moža sta hotela pretepaško družbo fantov razdvojiti, pa so jih fantje premletili s koli in poleni. G. Resnik je dobil občutne poškodbe po glavi in hrbtu. Našli so ga ležečega na tleh in ga odpeljali domov. Ker mu ni bilo bolje, so ga morali odpeljati v Litijo k zdravniku. Oblasti so uvedle preiskavo.

— Slike s skavtskega izleta. Skupina starejših skavtov je pohitela na poletni

izlet v St. Jurij pri Litiji. Prijatelji narave so ob reki Savi preživeli nekaj prijetnih ur in so pekli tudi raznjice. Na izletu so napravili več posnetkov, ki so zdaj razstavljeni v skavtskem okencu na hiši gđ. Pavle Meškove na Glavnem trgu.

— Litijška »Lipa« na koncertu v Radomljah. Nedeljskih pevskih svečanosti ob priliki desetletnice pevskega društva v Radomljah na Gorenjskem, se je udeležila tudi naša »Lipa«. Pevci in pevke so oddali na izlet z društvenim praporom. Mešani zbor je sodeloval tudi na koncertu. Litijški pevci so odnesli lepe vtise s prijetnega pevskega izleta.

Dom za 1000 onemoglih na Bokalcu

V Jakopičevem paviljonu je razstavljenih 16 idejnih načrtov

Ljubljana, 19. julija. Mestna občina je razpisala natečaj za izdelavo idejnih osnutkov doma za onemoglo na Bokalcu in včeraj je bila objavljena razstava ocenjenih načrtov v Jakopičevem paviljonu. Otvoritev je bila združena z malo slovesnostjo in razdelitvijo nagrad. Udeležili so se številni projektanti, člani ocenjevalnega odbora in zastopniki mestne občine. Razstava načrtov je zavzela tri največje prostore v paviljonu.

Slovesnost se je začela z govorom predsednika tehničnega odbora mestnega sveta in zastopnikom župana univ. prof. inž. A. Hrovata. Mestna občina je razpisala v zadnjih treh letih pet javnih natečajev, ki so nudili našim arhitektom priliko, da so lahko pokazali svoje sile. Natečaj za izdelavo idejnih osnutkov doma za onemoglo na Bokalcu je bil peti. Kmalu bo razpisan šeststi natečaj, ki bo še posebno pomemben, ker bo šlo za idejni osnutek regulacije Ljubljane. Govornik je opozoril tudi na velik vzgojni in kulturni pomen takšnih natečajev. — Natečaj je bil razpisan 1. marca, rok za oddajo načrtov pa je bil določen do 22. maja, a so ga pozneje podaljšali do 6. junija opoldne. Kljub temu projektanti niso imeli posebno mnogo časa. Dana jim je bila naloga, naj bi projektirali velik dom za onemoglo, dom, ki pa je v resnici pravo mesto, kajti nudi naj bi stredo do 1000 oškodovancev. Pogoj pa je bil, da je treba projekt prilagoditi postopnemu zidanju, tako da bi najprej sezidali poslopja za 350 oškodovancev, pozneje za 700 in šele v zadnji etapi za 1000. Tudi je nudi projektantom zelo hvaloslovno nalogo, saj jim je bila dana prosta izbira, da projektirajo poslopja na hrbtu griča, precej prostorni planoti na severovzhodni strani bokalskega gradu, na južnem pobočju griča ali na travniku ob cesti, pri Gradaščici. Zbirja ni imela lahke naloge, ker je prispelo mnogo načrtov z zanimivimi rešitvami naloge. Prve nagrade niso podelili nobenemu projektu, ker ni dosegel 75% predpisanih točk pri ocenjevanju. Najbolje pa je bil ocenjen projekt inž. arh. M. Tepine in projektant je prejel 20.000 din nagrade. Za nagrade je bilo določenih skupno 78.000 din, ki so jih razdelili projektantom sedmih najboljših osnutkov, ocenjenih z nad 50% dosegljivih točk. Drugi najboljši osnutek je izdelal inž. E. Ravnljar, tretji inž. arh. F. Kumatovič in S. Sedlar, četrti inž. arh. R. Tepež in A. Janc, peti inž. arh. M. Kos in J. Platner, šesti inž. S. Murko in sedmi inž. T. Lojč.

Inž. Hrovat je nagradencem razdelil nagrade, nakar je spregovoril član razsodišča inž. arh. Fr. Tomažič. Naglašal je velik pomen takšnih natečajev: »Razvije se pleme, ki bo za najčistejši izraz in najpopolnejšo obliko. Redke nagrade pri tem ne odtehtajo velikih naporov in bi ne moglo pritegniti toliko števila arhitektov, če bi v njih ne bila neutešena želja po ustvarjanju in oblikovanju...« Dejal je, da smo lahko ponosni na kvaliteto razstavljenih načrtov, ki vsi presegajo drugo običajno višino.

Značilna je izjava, ki jo je podal inž. arh. M. Tepina na razstavi. Dejal je, da mladi arhitekti praznujejo z mestno občino vred skromen jubilej s petim natečajem za idejne skice. »Za nas arhitekta, je dejal inž. arh. Tepina, »je bistven poudarek na tem, da mestna občina izkazuje vse svoje zaupanje nečemu, kar prav za prav še nastaja — moderni slovenski arhitekturi. Ne mislim pri tem na ozko strokovno udeleževanje, temveč na skromno manifesta-

cijo moderne arhitektonske miselnosti, ki si vsepoved pri oficelnih javnih zastopstvih teže utira pot. Kakor dandanes vsi moderni pojavi, zlasti nastop industrijske produkcije, zahtevajo novo družabno ureditev, zahtevajo prav tako temeljite presnove v moderni arhitekturi. Dokler živi ta občutek le kot nazor brez večjih ostvareitev svojih načel, nosi obravnavanje njegove problematike na sebi pečat nezaupanja. Mestna občina je premagala to nasprotje. Zaveda se, da je za pojem moderne arhitekture bistvena njena povezanost z načeli ekonomije in da vprašanje ekonomije sovpad z vprašanjem dobrega načrta...« Zato se je govrnik zahvalil mestni občini.

Arh. Fr. Tomažič je povedel goste po razstavi, od načrta do načrta, po vrsti, kakor so bili ocenjeni. Opozorjal je na značilnosti posameznih projektov, zlasti na njihove dobre strani, tako da je pohvalil tudi osnutke s slabšo oceno. Mimogrede naj omenimo, da je ocenjevalni odbor predlagal mestni občini, naj osvoji za zidavo projekt, ki je bil ocenjen kot drugi najboljši, ker je »najbolje prilagojen okolici ter ima možnost dozidavanja v etapah najbolje prikazano, pri čemer pa tvori prva etapa harmonično celoto«. Mestna občina naj bi pa pritegnila k sodelovanju tudi projektanta najbolj ocenjenega projekta, ker »je najlepše pojmoval življenje oškodovancev v domu onemoglih«.

Uresničitev velikega načrta bo zahtevala velike stroške in je zdaj še težko tudi približno napovedati, koliko bodo znašali; nedvomno bodo potrebovali že za prvo etapo del okrog 10 milijonov din. — Zaradi tega bomo prihodnje dni (razstava bo odprta vsaj teden dni) opozorili še na nekatere značilnosti razstavljenih načrtov. Razstava je vzbudila že prvi dan precejšnje zanimanje.

Iz Maribora

— Poročje. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Emil Stante, absolvent prava, in Milena Kocuvan, diplomirana učiteljica; Anton Grošl, ključavničar državnih železnic, in Stefanija Babšek; Konrad Hartman in Ljudmila Strableg; Srečko Stelc, tkalski mojster, in Elizabeta Vrtačič; Viktor Krepek, poštni uradnik, in Zora Kerhlanek, hči nadučitelja. Obilo sreče!

— Zanimiv ženski liahkoatletski miting bo v nedeljo 21. julija na stadionu SK Železničarja ob Tržaški cesti. Jugoslovanska ženska sportna zveza je namreč poverila SK Železničarju izvedbo prvenstva tekmovanja zagrebške liahkoatletske zveze, ki bo združena s tekmovanjem za prvenstvo Maribora. Startale bodo zagrebške in mariborske atletinje in sicer v naslednjih disciplinah: tek na 60 m, kroga, skok v višino, tek na 800 m, skok v daljavo, kopje in štafeta 4 X 100 m. Miting, za katerega vlada veliko zanimanje, se bo pričel ob 9. uri dopoldne.

— Nočno lekarniško službo imata se danes Vidmarjeva lekarna pri sv. Anehu na Glavnem trgu 20, tel. 20-05, ter Savostova magdalenska lekarna na Kralja Petra trgu št. 3, tel. 22-70.

— Arčirani pohotnež. V Slovenski Bistrici so orožniki aretirali 40letnega Ferdinanda Lohweinca, ki se je spozabil nad mladoletnimi dekleti. Pohotneža so izročili v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklidi, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

FOTO-AMATERSKA DELA Izvršuje strokovno, hitro in poceni foto-atelje Mancini, Ljubljana-Vič. 1765

»Slov. Narod«

ti so najcenejši!

POHISTVO

po naročilu, vsakovrstne stole, politirane oprave, vsa popravila najceneje: ZORMAN, Ereg 14. 1772

KLIŠEJE

ENO VEČERJE JUGOGRAFIKA V PETRANCI 23

PRODAM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

MEDICA barva ustne in lica! Dobite jo v MEDARNI Ljubljana, Židovska ulica 6

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

FOZOR! Kupujem in prodajam rabljene čevlje, moške obleke, rabljeno perilo in stare čunje. Klavžer, Vošnjakova 4. 1594

„Prerokovanja Nostradamusova“

so izšla v slovenščini. Knjigo, ki stane Din 10.— dobite

v trafikah in pri prodajalcih časopisov ter kolporterjih, ali pa pišite na naslov:

J. GOLEC — Maribor, poštni predal št. 32.

ter priložite v pismu v znakah Din 12.— (10 din za knjigo, 2 din za odpremo in poštnino) nakar boste

dobili knjigo z obratno pošto.

Makulturni papir

preda

uprava „Slovenskega Naroda“

Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

Trbovlje po strašni elementarni katastrofi

Velika škoda — Vse ceste razruvane — Posledice neregulirane Trbovljčice — Razdejanje v Globošaku in Bevkem

Trbovlje, 18. julija
Trbovlje so se danes pod silnim vtisom nesreče, ki je občane zadela s hudo, če ne najhujšo uro, kar smo jih kdaj doživeli. Vsi prizadeti z mračnim obrazom, nekateri z obupom ugotavljajo škodo, ki jo je napravila umazana voda razbesnele Trbovljčice in njenih pritokov vsepovsod, kamor je segla. Vsa dolina do kolodvora je kakor opustošeno bojišče razdivjanih elementov, od katerih je voda pač najhujše zlo. V gornjih Trbovljah vaščani, ki jih je

dejal obsežen sadovnjak ter pritisnil na bližnji hlev, ki se bo pod pritiskajočo zemljo zrušil zdaj zdaj. Veliko škodo so utrpeli seveda tudi vsi ostali Globošani, ki danes ne vedo, kje bi pričeli z delom, da popravijo veliko zlo neurja. Cesta preko Globošaka je popolnoma neuporabna, promet nemogoče radi tri metre visokih kupov kamenja, drevja, peska, ki so nagromadeni preko poti.

Strašne trenutke so preživljali ob povodnji stanovalci blizu stare bolnice, kjer

s trboveljsko, je nastala cela jezera, po katerem so plavali debele rudniški hlodi vse doli do cementarne. Stanovalci tega okraja so prestali silen strah, saj je voda pritisnila z vseh strani v spodnja stanovanja ter je segala preko dva metra visoko. Mahkovecva trgovina je pretrpela silno škodo, saj je bila vsa trgovska zaloga pod vodo. Lastnica pa bi bila kma'lu utonila. Zeleničarsko hišo je tudi z vseh strani visoko zalilo ter so vsi stanovalci z najpotrebnejšimi zbežali v bližnji breg, ker so se bali hujšega.

Organizacija pomoči v tej hudi sili je na žalost pri nas odpovedala. Ljudje se vprašujejo, kje so bili gasilci in zakaj niso prišli pravčasno, da bi pomagali reševati. Le pri dveh ali treh občanah so delovali črpalke, sicer pa ni bilo nikjer gasilcev, ki jih posebno na Vodah nikakor ni bilo mogoče pričakati! Izgleda, da naši vrli gasilci sploh niso pripravljeni za pomoč bližnjemu v takih primerih. Dobro razumemo višjo silo, pred katero ni obrambe, pa vendar bi pričakovali pri njih drugačnega odziva. Alarmnega signala sploh ni bilo čuti, mostovi so bili prepuščeni uničenju, privatniki so zastopali obupno kličali na pomoč. Tu in tam se je našel pogumen posameznik, ki je zavil hlače in rokave in reševal ter pomagal do pozne noči. Posebno se je odlikoval pri reševanju Mervarjevih stanovalcev Slavko Hlastan, načelnik trboveljskih gasilcev. Bilo je še mnogo drugih pogumnežev, mnogo pa tudi takih, ki so malomarno gledali vse uničevanje, ne da bi premaknili prst v najmanjšo pomoč. Pri nesreči se pokažejo tudi pravi prijatelji. Najbolj prizadeti reveži so gotovo potrebni nujne pomoči, ki bi jo kazalo nuditi s skupno akcijo med stanoskimi tovariši. Pa so nekateri, ki imajo precej pod palcem, pokazali prav graje vredno egoistično nerazumevanje za ruin bližnjega!

Neregulirana Trbovljčica je vsekakor v glavnem pripomogla k vsemu razdejanju in čas bo, da pristojni čimprej razmislijo o regulacijskem načrtu potoka ter njegovi izvedbi, sodobni kanalizaciji in vsem, kar je s tem v zvezi. Opozorili bomo v krat-

— Dve težki nesreči. Ko je 46-letni hlapec Florijan Gobec iz Nežbiš pri Pristavi peljal v torek koruzo v Poljčane, je padel pod voz. Kolo je šlo čezenj in mu zlomilo levo nogo pod kolonom. V sredo se je ponesrečil 28-letni dmiar Marzin Kolar s Homca pri Rečici ob Savinji. Ko je sestavljal splave, so ga stisnile deske in mu zlomile levo nogo pod kolonom. Oba ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnico.

— Nabava plemenskih petelinov in jarek. Mestno poglavarstvo v Celju raz-

glaša: Kr. banska uprava bo tudi letos v jeseni oddajala plemenske peteline in jarek štajerske pasme po znižani ceni. Vsak naročnik naroči lahko največ po enega petelina in dve jareki. Naročniki prispevajo za plemenskega petelina po 20 din, za jarek pa po 25 din. Naročila za območje mestne občine sprejema mestno poglavarstvo, sodebna št. 47, kjer se dobijo tudi potrebna pojasnila. Naročila se sprejemajo do včetega 20. avgusta.

Bušido — zakonik japonskega vojaka

Najstarejša vojaška pravila — Slečivi postanka v feudalizmu — Nova bodočnost

Stoletni zakonik japonskega vojaka, izvirajoč še iz primitivnih časov japonskega feudalizma, tudi v modernih časih ni izgubil svoje veljavnosti. Vrnar nasprotno. Njegov pomen narašča z nalogami japonske armade povsod na Daljnem vzhodu in po teh tradicionalnih vojaških pravilih se celo priporoča, da bi se vsi Japonci odvedali tulim bogovom in se ravnali tudi v civilnem življenju po načelih bušida. Bušido je baje prežeto z duhom lojalnosti in vdanosti. Kratak izvleček iz knjige apon-skoga vojaka nam vse pojasni.

Vojakova prisega

Naj bomo kjerkoli globoko v skalnatih votlinah ali zasuti pod zemljo vedno in povsod je naša dolžnost braniti interese našega gospodarja. To je dolžnost vsakega vojaka. To je hrbtenica naše vere, neizpremenljive in vekomaj prave.

Nikoli v svojem življenju nisem postavil svojih lastnih misli nad misli svojega gospodarja in vladarja. In tega tudi do svoje smrti nikoli ne bom storil. A po smrti se sedemkrat vrnem v življenje, da bom zaščitil dom svojega gospodarja. Prigledajmo, da se bomo držali v življenju štirih zapovedi in sicer:

1. V izpolnjevanju svoje službe ne bomo za nikomur zastajali.
2. Prizadevali si bomo, da postanemo koristni svojemu gospodarju.
3. Svojem staršem bomo vdan.
4. Dosežemo veličino in dobrotljivost.

Ce bomo ponavljali svojo prisego zjutraj in zvečer pred tem kar nam je najsvežejše, nam naraste naša moč za dva in naša dejanja prekosse dejanja drugih. Premikamo se lahko le počasi kakor črvi, toda vedno se bomo premikali naprej.

Misli vedno na smrt

Bušido pomeni smrt. Kier sta na izbiru dve poti si izbrati tisto, ki vodi v smrt. Ne razmišljaj. Postavi svoje misli na pot, ki si jo izbral — in napadi.

Morda bo kdo vprašal: Čemu naj umrem, če pa to ne prinese nobene koristi? Mar naj zavrnem svoje življenje za prazen nič? Mnogi mislijo tako in mnogo je takih med moškimi, ki smatrajo sebe za važne. Če se je treba odločiti naj ne vodi tvoje misli misel na uspeh. Misli na nemilost, ki te zadene, če se boš pehal za uspehi. Misli na bridkost moža, ki je zatrešil cili, na mora živeti.

Ce doživiš razočaranje in neuspeh na poti k cilju in plačas to s smrtjo, je res, da je bilo tvoje življenje žrtvovano za prazen nič. Toda pomni, da priča tvoja smrt vsaj o vrednosti tvojih misli. Tvoja smrt ne bo samotna. Vsako jutro se odloči za njo. Vsak večer osveži svoje misli v mislih na smrt. In tako delaj brez konca. Tako bo tvoja misel pripravljena. Ce je tvoja misel vedno usmerjena na smrt, bo tvoja pot skozi življenje vedno ravna in lahka. Izpolnjeval boš svoje dolžnosti. In tvoj ščit bo brez madeža. Če lahko vidiš svojo pot ravno odprtih oči in pristo vseh ovir, ne moreš zaboditi v zmote. Tvoje izpolnjevanje dolžnosti bo vzvišeno nad očitki in tvoje ime bo čisto.

Zavračaj preračunljive misli

Nevredne so misli, ki neprestano računajo. Računanje pomeni tehtanje, kaj se more izgubiti in kaj pridobiti. Misli, ki računa, se nikoli ne more dvigniti nad misel dobička ali izgube. A kaj je smrt, če ne izguba? Kaj je življenje če ne dobiček? Tisti, ki tako računa, hoče imeti dobiček. Kdor dela za dobiček se mora izogniti smrti. Od tvoj njevoja strahopetnost.

Tisti, ki so izobraženi v vedah, so bogati na duhovitosti in gibčni na jeziku. Njihova duhovitost je kaj pozostno plašč za njihove nizkote misli. Njihovi jeziki so kaj pozostno zagovorniki njihovih preračunljivih misli. Njihova duhovitost naj zapelle vaše misli in njihovi jeziki naj premetijo vašo usesa.

Modri izreki

1. Vse je možno, če si odločen.
2. Bodi spoštljiv, toda nikoli ne bodi ta-

ko boječ, da bi se ne mogel izraziti. Bodi priazen in uslužen, toda nikoli ne bodi tako plah, da bi se ti teta šibiti upognjena kolena.

3. Pogum premaga vse.
4. Močeno življenje je minljivo, toda njegovo ime je večno.
5. Zlato in srebro ima lahko čovek vedno, ne more na vedno imeti dobrega in resničnega moža.
6. Zena, ki se ne smeje iskreno, je razuzdana.
7. Naj bo znanje ene stvari razumevanje tisočih stvari.

Čas je minljiv

Čas se izpreminja. Vsak vek ima svoje misli, ki se ne da izpremeniti boli kakor čas sam. Pazi na nje: če merijo na degradacijo, ni propast veka d-leč. Kakor ima leto svoje izpremenilve čase, tak ima dan svoje izpremenilve ure. Ne tarnaj nad minulimi dnevi in bližnjimi st. let. Važno je samo, da je vek ki teče vda čim prijetnejši. Zato so tisti, ki prisluškujejo preteklosti, nagnjeni k zmotam. Z mislimi, mudečimi se v preteklosti, ni mogoče razumeti sedanjosti.

Možje se uklonijo svojim mislim, če niso v službi. Res je pa tudi, da podležijo svojim mislim tudi v službi. Bodi trden v tej misli. Bodi neupogljiv, če tudi bi prišel sam modri Konfucius ali prvo božanstvo dežele k tebi in bi ti vabilo. Bodi zadovoljen, če stopaš v peklo, ali če sprejemaš udarce božjega biča na svoj hrbet, če je to potrebno.

Promet v ameriških mestih

Promet v ameriških mestih se bistveno razlikuje od onega v evropskih. Skrajna vsa prometna podjetja so v rokah zasebnih delniških družb. V vozovih cestne železnice prevladuje služba brez sprovednikov, čeprav se Američani zelo radi vozijo s tramvajem. Potniki vstopajo samo skozi ena vrata, kjer je blizu vozača pripravljen steklen avtomat, kamor mečejo drobiž. Ker je uvedena enotna vozna, zadostuje, če vrže potnik v avtomat odzvojavalec novič. S tem je vsa procedura s kuپovanjem vozne listka končana. Vozar samo kontrolira, če je bil vržen v avtomat pravi novič.

Ameriški tramvaji navadno nimajo priklonnih vozov. Zato rabi cestna železnica zelo prostorne vozove, v katerih je prostora za 100 ali še več potnikov. Priklonni vozovi zato ne rabijo, ker dolgi vlaki ovirajo splošni promet. Enotna tarifa znaša pet centov, kar pomeni pri veliki razdaljah omrežja cestne železnice in glede na vrednost dolarja v Ameriki zelo nizko vozino.

Iz Trbovelj

— Sportne vesti. SK Amater je prošle nedelje zmagal v Hranstniku nad SK Hranstnikom s 3 : 1 (0:1). Trboveljanci so bili ves čas igre v v.dni premoči, dasiravno se je moštvo Hranstnika v prvem polčasu posrečilo zabiti edini gol v svoj prid. V nedeljo bo Amater počival ter se potem pripravil na revanžno tekmo, ki se bo vršila prihodnjo nedeljo v Trbovljah. Verjetno bo tudi tokrat Trboveljčanom sreča mila. SK Trbovlje priredi v petek 19. t. m. ob pol osmi uri zvečer članski sestanek v prostorih restavracije brata Kokalj (Forte) na Vodah. Na sestanek se vabijo vsi igralci, odborniki in ostalo članstvo. Na programu je razgovor radi fuzije.

Iz Kranja

— Kino »Narodni dom« predvaja drevi film »Na robih«, v soboto in nedeljo pa »Tajna služba«.

— Kino v Strazhčici predvaja v petek, soboto in nedeljo dva zanimiva filma »Hohštapljerji« in »Ledeni pekel«.

Cvetiči vrt dr. Cizelja, uničen pod kamenjem in prodrom

voda presenetila v domovih, postavljajo na cesto pokvarjeno in deloma uničeno pohištvo, umazano vodo in blato nosijo in vozijo iz stanovanj. V trboveljski dolini, kjer je voda do stropa napolnila globoke kleti, so vaski gasilci vse popoldan črpali z motorke vodo in blato, pa še vedno niso izčistili prostorov. Vodenska šola je bila še huje prizadeta ter so klopi in mize spodnjih razredov kar plesale po vodi. Kukenbergu v trgu je uničilo vso čevljarstvo ter mu odneslo vse orodje in zalogo. Mož je domala uničen. A on ni edini prizadet. Vsepovsod, kamor se obrneš, zagledaš večjo ali manjšo škodo, bodisi pri privatnikih, premožnih, večinoma pa revnih rodbinah. Ze samo pustošenje javnih in prometnih naprav je včerajšnja komisija iz Laskega ocenila na preko dva milijona, a kje je še ostalo.

Silno razdejanje, ki smo ga včeraj pod splošnim vtisom velike nesreče prezrili, je prizadejal hudournik v Globošaku. Kdor je hodil po tej ozki dolinici, ki se izpod Kleka priključuje glavni trboveljski dolini, ne najde besed, da bi opisal pravi sodni dan, ki je zadel revne Globošane. Potoček, ki teče tod skozi je sicer prav neznan ter ga pri lepem vremenu lahko prekorčiš z malim korakom. Zaradi hudomušnosti, ki jo potok kaže ob nalivih, so nedavno popravili njegov tok, vendar vsa ta regulacijska dela niso bila baš srečno izvedena. Potok, ki je imel prej široko strugo, so zaprli v betonske cilindre, ki nikakor ne morejo pri večjih nalivih propustiti večjih množin vode. Ze vse čas so se Globošani pritoževali nad skrajno nedostatnostjo regulacije. Zadnja orkanska nevihta pa je še prave posebno pokazala slabe strani teh hidrotehničnih del. Ogromne vodne sile so s Kleka privalele mnogo materiala, ki je kanal v hipu zamašil, hudournik je udaril preko vodnega žleba ter nad velikim Fortejevim hlevom izvrtal dva metra globoko strugo. Voda je vdrla v stajo ter bi bila udušila vso živino, da je domači s silo niso rešili v breg. Klet hleva, kjer ima Forte vinoko zalogo za svojo gostilno, je napolnila do stropa z vodo in blatom ter skozi kletna vrata odneslo proti dolini nekoliko sodov polnih vina in žnania, ki so se razleteli božzna kie. Pa še ni dovolj. Voda je hitro rasla ter izpodrla na cestni strani betonsko zidovje do prvih temeljev, dvignila vso tam naloženo ogromno množino pečka, osem kub. metrov cernice in nad 30 kub. m tramov in hlodov, ki jih je z hleva do naličja valila proti glavni cesti. Vsa sreča, da se je nekoliko hlodov ustavilo ob nekem drevesu pri Mornikovi hiši počez ter se je tam nagromadila vsa masa lesa in do tri metre kamena prda, vejevja, izruvanih dreves itd. Med drugim je Forteju odneslo štiri težje veze, ki jih še do danes ni našel. Ostanki leže med debli in kamenjem. Pa vendar je hudournik poglaval nekaj težkih pol metra debelih debel na glavno cesto, tja proti Počivavskovi gostilni v Globošaku je utrpel velikansko škodo predvsem posestnik Jože Forte, kateremu je poleg drugega obsežen plaz raz-

je voda vdrla v spodnja stanovanja nad dva metra visoko. Posebno so prizadeti stanovalci v Mervarjevi hiši, kjer je voda krojaču Jurmanu dobesedno uničila vso delavnico z blagom in stroji vred. Jurman je danes ob vse in išče zatočišča pri prijateljih. Istotaka usoda je zadela že itak revnega čevljarja Požuna, ki si je služil bori kruh v leseni bajtici ob potoku pri bolnici. Vse mu je odneslo, sam je v zadnjem trenutku skočil na ograjo in streho, od ko-

Opuščena cesta v Globošaku

der so ga z vrvoj potegnili na varno. Voda je udarila v hišico pri vratih ter prebila zadnjo steno, skozi katero je odnesla vse čevljarstvo imetje. Da so bila vrata zaprta, bi bilo odneslo bajto in čevljarja! Terbovčeva, trafikantinja, ki je tam blizu imela tudi leseno hišico, je ob prodajalno in vso tobačno in drugo zalogo

V više ležečih delavskih kolonijah ni bilo posebne škode. Pač pa bi neki stanovalci nad Zupančevco trgovino z živili bil malone utonil v kuhinji. Izpod tistih hiš je napeljan kanal, ki je bil ob nalivu tako poln deroče vode, da je ta dvignila tla v kuhinji in jo visoko preplavila. Moža so rešili pri malem oknu na cesti, pri čemer so ga komaj potegnili skozi zamreženo ozko odprtino.

Rudnik je istotako močno oškodovan, ker je deroča Trbovljčica dvignila na lesnem skladišču veliko zalogo težkih hlodov ter jih gnala proti dolini. Vmes so se pozibali rudniški vozički, ki so jih valovi ugrabili že pri osrednjih delavnicah. Vsa ta velika množina lesa je potem zajela doline, mostove, jih delno porušila, delno hudo poškodovala. Včeraj in danes ima rudnik polne roke dela, da počgne iz struge ves les, ki mu je ušel po vodi. Bevkčica, ki je prihrumela iz Bevkške doline, je povzročila seveda tudi hudo razdejanje, oškodovala vse tamošnje posestnike, posebno gostilničarja Sušnika. Tam, kjer se dolina strne

kem na velike nedostanke, o katerih se je že mnogo pisalo, danes pa se govori po vseh Trbovljah z odločno zahtevo, da jih mora občina v sodelovanju z banovino odpraviti čim prej in temeljito, če se hočemo obvarovati v prihodnje še večje katastrofe.

Iz Celja

— Pohotnež je težko ranil svojo žrtev. V sredo je 28-letni poročnik Franc V. v gozdu blizu Zabukovce pri Grižah napadel 18-letno hčerko nekega posestnika in ji hotel storiti silo. Dekle se je pogumno postavilo v bran. Napadalec pa je izvelkel nož ter prizadeval dekletu težke poškodbe na vratu in rokah, nato pa je zadostil svoji pohoti. Po zločinu je pobegnil, na kraju zločina pa je pustil listek s sporočilom, da bo storil še nekaj hujšega, če ga bodo zasledovali. Težko ranjeno dekle je začelo klicati na pomoč, nakar so prihiteli ljudje in spravili dekleta domov. Dekle je težko ranjeno, upajo pa, da bo okrevalo. Orožniki so ukrenili vse potrebno, da čimprej izsledijo zločinca.

— Ni bilo požara. V četrtek dopoldne je prešla celjska gasilska četa obvestilo, da je izbruhnil požar v okolici Teharja. Gasilci so se takoj odpeljali proti Teharju. Ugotovili so, da je neki posestnik na Zvodnem pri Teharju zažgal dračje. Ker se je močno kadilo, so nekateri mislili, da je nastal požar.

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roma

— Od vas je odvisno, da ne nastanejo iz tega nobene posledice. Toda, če se tako neposredni denarni interes ujema s tem, kar morejo nekatere vesti smatrati za dolžnost, izvestna nežna srca pa za... hehe... za zelo sladko hrepenenje... ali je mogoče po tem takem vedeti, kaj se zgodi v duhu očarljivega, toda nekoliko lahkomišelnega in po nasladih hrepenenja bitja, kakor je naš vrli princ?

Bolivijec je govoril naglo in vneto, vzpodbujen po nemi ognjivosti, nepremičnem pogledu, kakor v halucinaciji, kar je po vseh znakih sodeč vzbujalo v Francoisi napeto pozornost. Nesrečnica je namreč hotela vedeti vse. Toda tu je bilo še nekaj drugega. Bila so njena prekipeljavajoča čustva.

Ko ji je Escaldas ponovil, da bodo vsi preokreti jutrišnjega dne odvisni od nje, ga je vprašala s strtim glasom:

— Kaj pa morem storiti jaz? Zares ne razumem.

— Ne razumete? Saj vendar zadostuje pogovo-

riti samo vašega očeta, da bi začel znova preganjati lopova, ki je vas oropal. Vse je odvisno od tega. Princ de Villingen še niti trenutek ni dvomil o polni vaši pravici, niti o podli slepariji. On pošilja Valcora k vsem vragom. Zaničuje ga. V njegovih očeh je to v markiza preoblečeni lopov. Recimo, da se bo to prepričanje omajalo. Zakaj bi ne mogel on kot ple-mič sprejeti od plemiča roko dekleta, ki bi jo napravil ta spremenljivo — tudi družabno sprejemljivo, obenem z njo pa še doto? S čim bi se pregrešil proti vam? Mar ga niste vi sami zapodili, ko ste se odrekli tej dediščini, ki bi jo morali dobiti zanj in z njim? Ta vaš korak in vaša hladnost sta mu vzela pogum. V nasprotnem primeru...

— V nasprotnem primeru? — je pripomnila Francoise in zadržala sapo.

— Ah, — je nadaljeval Escaldas, — so zelo dvomljive vezi, ki prete možu, da ga za vedno omrežijo. Ona je lepa in strastna. Otroci so vrtoglavi. Videl sem Gilberta, kako se je sklonil nad tem otrokom z izrazom prave očetovske ljubezni...

— Dovolj, dovolj! — je vzkliknila Francoise. Znova je vstala, toda napeti je morala vse sile, da ni omahnila nazaj.

Z grozo je zrl Bolivijec na to krhko postavbo. Ni več vedel, na kaj bi se čakal. Ni je več spoznal. To ni bila več Francoise z njeno dražestno koketnostjo. To ni bila več Francoise iz Valcorovega procesa. Zdaj je vedela, kaj se je zgodilo z njim. Naenkrat je bila vse prerajena.

— Gospod, — je dejala Escaldas, — ker pogosto srečate princa de Villingena, ali bi hoteli sprejeti neko obvestilo zanj?

— Da, z veseljem, — je dejal Escaldas razorožen, ne da bi vedel, za kaj.

— Recite Gilbertu, — je dejala Francoise počasi, naj se oženi z materjo svojega otroka.

— Tega ne mislite resno.

— In, — je pripomnila, povejte mu še, da mu to svetujem jaz, Francoise de Plesguen.

Escaldas je izbulil oči. Začutil je grozo človeka, ki je položil gorečo vžgalico na netilo in videl, kako je poglala iz njega rosna roža.

— Gospodična, dobro premislite to, za kar se hočete zdajle odločiti. Uničite sebe, uničite svojega očeta in zagotovite zmago podlemu zločincu. Markizu de Valcor ali vsaj banditu, ki se proglašja zanj, hočete žrtvovati svoje pravice in svojo srečo, svojo ljubezen in čast gospoda de Plesguena.

— Čast mojega očeta je nedotaknjena.

— Saj dobro veste, da to ni res. Sami dobro veste, kakšno je ostalo javno mnenje po zgodbi o potvorbi, ki jo je tako peklenko premišljeno zasnoval ta lopov. Malo je manjkalo, da Marc de Plesguen zaradi tega ni umrl. Vi sami ste mi to povedali.

Dekle je molčalo, Bolivijec je nadaljeval:

— Če prepuščate Gilberta svoji rivalinji, če raztegate vezi, ki vas vežejo nanj in to še v trenutku, ko se vaše oče odpuštuje pravico do vaše dediščine, bo princ na mah izgubil svoje zaupanje in vero

v vašo ljubezen, obenem pa bo jel dvomiti, dali naj drži vam dano besedo. Dvomim, da bi potem še oklevdal, da bi ne hotel več zblizati se z markizom in oženiti se z Bertrando. Njihova združenja bi končno zagotovila zmago najdržnejšega lopova, kar jih je sploh kdaj bilo na svetu. Vi in vaš oče ostaneta osramočena. Ljudje bodo mislili, da sta čisto navadna intriga.

Krik bolesti in groze se je izvil iz Francoisinih ust. Zadržela je in sklenila roke. Kaj naj odgovori? Misleč, da jo je prepričal, je Escaldas pričakoval, da bo preklecala malo prej dano mu naročilo. Ni se mogel prepričati, da mu je narekovala to naročilo iskreno. Iz nje je pač govorila ljubosumnost, častihlepnost, vrtoglavostrast.

Francoise pa ni imela časa odgovoriti mu. Vrata so se odprla in na pragu se je pojavil Marc de Plesguen, ki ga je bil privabil gostov glas. Ob pogledu nanj se je Escaldas vprašal, dali je trajal njegov preiskovalni zapor šest tednov ali šest let? — tako se mu je zdel njegov bivši zaveznik moralno in fizično izpremenjen.

Marc de Plesguen se je bil močno postaral. Njegova brada in lasje so bili skoraj povsem sivi, njegove dolgi koščeni obraz je bil izgubil še tisto malo mesa, kar ga je imel. Njegove ugasle oči so se bile napolnile z mračno otožnostjo. To, kar je pa Bolivijca malone napotilo, da bi zbežal, je bil grozni izraz, ki ga je bilo dobilo do strahotno obličje, ko so se pokazali na njem sledovi zavesti njegove navzočnosti.

Naši akademiki v Slovenskih goricah

Prvi teden njihovega narodno obrambnega taborenja

Maribor, 18. julija. Pred dobrim tednom smo sporočili, da so pri Sv. Marjeti ob Plesnici otvorili narodno obrambni tabor člani in članice JNAD »Jugoslavije«. Kakor tudi Marjetani niso bili dovolj pripravljeni na tabor, vendar so v medsebojnem dogovoru storili, kar se je pač dalo v čim uspešnejše propevanje te akcije. Prostore v šoli je imenovanemu društvu oskrbel priznani narodni delavec, predsednik krajevnega šolskega odbora g. Šuman Anton, prostore za kuhinjo in obedovalnico pa v svoji hiši g. Vauda Mirko, ki sodeluje tudi pri režiranju poučnih večerov od strani domačinov. Vse prireditve so pester, privlačne, saj akademiki skrbno vmes tudi za dobro in petje ter večkrat poje z njimi tudi občinstvo.

V ponedeljek 8. t. m. zvečer ob 8. uri je abs. jur. Gaberščik Milan podal silko zgodovine slovenstva s posebnim oziranjem na Slovence. Z zanimivim prikazom primitivnosti prvega slovenskega razvoja v pradoh, s predstavami naših pradedov starih Slovanov kot enotnega, kmetijskega, miroin domoljubnega našega matičnega naroda od takrat do danes je priklenil kljub precej obširnim in daljšim izjavam vse številne poslušalce in sklenil ob povzditvenem glasu za bodritvijo k slogi, ki bo nam in Slovanom edino prinesla vstajenja dan. Navzoči so se mu zahvalili za glasnim aplavzom, posebej se g. Vauda Mirko, ki je pripomnil, da je bila zgodovina vedno učitelja slovenstva, vesled česar jo moramo radi čitati in poslušati ter iz nje črpati nauk in naš narodni ponos! — Sledila je filmska predstava »Življenje sv. Elizabete«, prvi del. Vmes so akademiki skrbeli za kratke čas z godbo na harmoniko in piščalko ter tako s to prvo priredit-

vijo izžvali reklamo za obilni obisk vseh naslednjih svojih prireditev.

V sredo dne 10. t. m. večer je že šolska soba bila premajhna in so morali udeleženci te prireditve stati tudi zunaj na hodniku. Kand. farm. g. Rabič Marjan je predaval o bistvu zdravja, negi bošnikov in prvi pomoči v neugodnih ter v preprostitih, ljudstvu razumljivih besedah, vsestransko podal navodila, ki jih je občinstvo z hvaležnostjo in velikim zanimanjem sprejelo in odobravalo. Zahvalil se je g. Vauda z ugotovitvijo, da baš danes vsi narodi in vse države stavijo kot prvo svojo nalogo: skrb za zdravje, v katerem je moč in bodočnost vsakega, tudi našega naroda. Akademiki so navrli 2. del prejšnjega filma, ki je občinstvo kljub že precejšnji porabi zelo zadovoljil, vmes pa je bil prikazan evharistični kongres na filmu, na katerem so domačini lahko zasledili sem in tja kake znanke.

V petek 12. t. m. je abs. jur. g. Breznik Igor v krajšem, a zelo ustreznem in privlačnem govoru, ki bi se najbolj naslovljalo »Današnje prilike in mik«, popisal našo izjemno sredo, po kateri smo izostali od vojnih grozot, vendar moramo biti vedno na vse pripravljene za domovino, da isto očuvamo zunanji in notranji neprijatelj, biti pozorni na vseh in širjenje malodušnosti in vzemirnih vest. Za njim je g. Gaberščik povedal eno verjetno šaljivko, ki je občinstvo zazibala v smešno polno razvitej. Na filmskem platnu pa so se nadaljevali večerajšnji komadi.

Sobotni večer pa je bil posvečen naši slovenski književnosti. Razni predavatelji so občinstvo seznanili z življenjem in delovanjem naših velikih pesnikov in pisateljev: Prešerna, Cankarja, Aškerc, Gregorčiča in Finžgarja ter citirali nekatere

ra njihova lažje razumljiva dela. Sklenili so v trgovcu z Ganglovo črtico »Naše gore liste«, v kateri so se končno dekan Aleš, profesor Trdina in rodoljub Navratil združili v petju vseslovenske himne »Hej Slovani«, spontano pa se je temu pridružil vse navzoče številno občinstvo. Bil je to prizor, ki je vsakogar pretresel in bo ostal vsem v trajnem spominu. Oglašil se je g. Vauda in rekel: Danes v soboto ste običajno zadržani z delom — pripravi za nedeljo, a prišli ste lepoštevilno. Današnji večer je bil resen! Slišali smo o ljubezni do svojih mater in kmetijske domovinske grude. Iz materinske in ljubezni do grude prilivamo ljubezni do naše očetnjave, da bomo verni in neustrašni čuvarji naših domov, naše kmetijske grude, naše meje in naše nedeljive jugoslavije! Obenem se je zahvalil vsem predavateljem.

Tako je potekel prvi teden taborenja naših poštvovalnih akademikov društva »Jugoslavije«. Taborec akademiki opravljajo na različne funkcije, so trdno sklenjeni, delovno strnjena družina, ki Marjetane kar preseneča s svojim poštvovalnim delom. Ne smemo pozabiti, da je občinstvo s svojim neznanim tenorjem v soboto presenetil cand. ing. g. Stepišnik, ki je ob spremljevanju kitare zapel zelo občuteno par pesmic.

Od 5. do 7. ure vsak dan so tabornjani na razpolago s pravilnim in zdravstvenimi nasveti, pa tudi vsak dan prepuščenju vso občino ter v navedenih strokah občinstvu nudijo svojo pomoč. Občani se te pomoči vedno številneje poslužujejo in bodo naše pridne tabornjane zelo pogostili. Zda se se tolažijo, da še ostanejo en teden tukaj, žal — samo en teden!

Razburljiv dogodek v gostilni Šolobovezen otrok ukradel sedem tisočakov — Pokvarjena šolska mladina, ki spada v vzgojne zavode

Tezno, 18. julija. Mnogo smo že pisali o pokvarjenosti naše šolobovezne mladine, ki živi v okoliščini v sramoto prebivalcev, brez vsake vzgoje in nadzorstva, se peča s pohajkovanjem in beračenjem, z nadlegovanjem gostov po gostilnah pri vseh prireditvah in celo v avtobusih, kjer vzbuja zgražanje vseh prisotnih s svojim drznim vedenjem. Javljeno so bili ti slučajki že nekoličkrat pristojni oblasti, da se spravi ta pokvarjena mladina v zavode, kjer bi bila deležna prave vzgoje. Vendar je bilo doslej vse zaman. Kako živi ta mladina in kako obrebi ta mladina svoj prosti čas, niti ne moremo zapisati. Merodajno oblast pa prosimo, da nekaj ukrene in sicer hitro, kajti zdi se nam, da bo kmalu prepozno. — Da je ta mladina zmogla večjih in drznih tatvin, nam priča dogodek, ki se je zgodil sinoči v gostilničkari Julki Božičevi na Ptuiški cesti. Ko se je imenovana gostilničarka vrnila od neke kupčije domov, je prešla pri mizi v točilnici denar in ga odnesla v spalnico ter položila v hranilni knjižnici v predal. Opazovala jo je nekak znanca družina iz Sv. Dobrave, ki je bila v gostilni in je nato kmalu odšla. V času, ko sta še sedela oče in mati v gostilni, je splezal

eden izmed nadebudnih otrok najbrž 13-letna Anica H. skozi okno in sunila iz predala 7.400 din s hranilno knjižico vred. Gostilničarka je opozorila na družino nek sosed, ki je prišla po vino. Gostilničarka odpre predal in vidi, da je okradena celotne vsote. Z močnim hitom za družino in jo ustavi nedaleč od gostilne. Med tem so bili obveščeni orožniki, ki so pripeljali zakonca nazaj v gostilno, kjer so jih temeljito preiskali. Vendar denarja niso našli. Ta čas so namreč otroci pobegli z denarjem in ga skrili. Ko so na fanika trdo prišli, je priznal, da sta s sestrico skrila denar, katerega so nato precej časa iskali in ga končno vendarle našli s hranilno knjižico vred, skritega v travi za plotom neke hiše v Krekovi ulici. Manjkalo je le nekaj drobiža, ki je bil porabljen najbrž za nakup cigarete v sosedni gostilni.

Kaj bo s to mladino? Raste brez vzgoje in okužuje okolico. Merodajna oblast naj končno nekaj ukrene, da se ti čeravno nedejni slučajki iztepijo, kajti navedeni dogodek še ne poudarja prave slike življenja in delovanja te mladine, čeravno je sam na sebi že dovolj žalosten.

Mariborske in okoliške novice

— Ni se mu izplačalo. Uprava mariborske splošne bolnice kupuje večji del potrebnih živilišnih potrebščin pri producentu. Dan za dnem se oglašujejo v pisarni bolnice številni kmetovalci in ponujajo razne pridelke. Tako je prišel pred tremi tedni v bolnico neki možič, ki se je izdal za Franca Koglerja iz Biše v Slovenskih goricah in ki je upravi bolnice ponujal v nakup jajca, in sicer po 65 para za komad. V pisarni so možakarja napotili v kuhinjo, kjer so jajci pregledali in izstavili dobavno, s katero je zatem Kogler dobil kupnino izplačano. Nekaj dni zatem je Kogler spet prišel in ponujal v nakup jajca. Ker so bila jajca poceni so jih tudi prevzeli in izplačali na podlagi dobavnice odgovarjajoč kupnino Dobavnic se je glasila na 1504 komadov. Toda naknadno so ugotovili, da je bilo v kuhinji prevzeto le 504 komadov. Ko so natančno pregledali dobavno, se je izkazalo, da je bila pripisana enica in je spreten goljuf napravil iz 504 kar 1504. Tudi so ugotovili, da se je imenitni dobavitelj istega trika poslužil pri prvi dobavi, ko je napravil iz številke 227 kar 1227. Na ta način je bila uprava bolnice oškodovana za 2000 komadov jajc, ki jih je sicer plačala, toda jih ni dobila. Ko se je možakar tretjič pojavil v bolnici in ponujal jajca, so jih takoj prevzeli. Bilo jih je 2243 komadov. Izstavili so mu dobavno ter ga napotili k blagajni po kupnino. Toda možakar je bil očividno presenečen, ko je opazil stražnika, ki ga je aretiraj. Za jajca in sicer 2243 komadov ni dobil plačila, pač pa bo »nagrajen« na sodišču, kjer se bo vsa zadeva obravnavala.

— Mariborski plavalni klub bo gostoval v Ljubljani. Bivši državni prvak v plavanju SK Ilirija v Ljubljani je povabil moštvo izredno delavnega MPK na prijateljski dvoboj, ki se bo vršil ob priliki lgaške tekme Ilirija: ZPK 24. t. m. v Ljubljani. V svrhu sestave reprezentančnega moštva bo MPK v nedeljo 21. julija izvedel na Mariborskem otoku izbirne tekme svojih tekmovalcev s polnim sporedom predvidene dvoboja z Ilirijo. Številni člani MPK se bodo pomerili v naslednjih disciplinah plavanja: 100 m prosto, 100 m prsno, 100 m hrbtno, 200 m prosto, štafeta 3x100 m mešano in štafeta 5x50 m prosto. Razen tega bodo odlični skakači kluba izvedli serijo skokov, predpisanih za predstoječe prvenstvo Slovenske zveze in države. Kakor znano, je SPZ svoje prvo prvenstvo predala v izvedbo mariborskim klubom MPK in Maratonu, ki ga bosta izvedla 10. in 11. avgusta na Mariborskem otoku. Nedejska prireditev na otoku bo dober trening domačih plavalcev pa tudi funkcionarjev. Ker se ob tej priliki ne bo pobiralo posebne vstopnine, bo lepemu in nad vse zdravemu plavalnemu športu naklonjeno občinstvo nedvomno v velikem številu pohitelo na otok pogledat napredek naših plavalcev.

— Uspela tujskoprometna propaganda. Ob priliki oficijelne otvoritve nove ceste na Pohorje opozarjamo ljubitelje našega lepe-

ga zelenega Pohorja na prekrasne povečave posnetkov nove ceste, ki so razstavljene v veliki izložbi glavnega vhoda k »Putniku«.

— Tezenske novice. Pod okriljem občinskega pododbora za zaščito pred zračnimi napadi je v sredo zvečer predaval g. prof. Stanko Modic o obrambi pred strupenimi plini v primeru zračnih napadov. Predavanje je bilo dobro obiskano, vendar bi ta aktualna snov lahko privabila še več občinstva.

— Dvanajsto kolo šahovskega tekmovanja, ki ga je priredil klub »Vidmar«, se je končalo s sledečim rezultatom: Fetiš proti Ketiš, Sonan proti Lukežu st., Senekovič proti Hvaliču, Kuster proti Čertaliču, Skralovnik proti Lukežu ml., Marvin proti Kukovcu, vsi 1:0. Predvečernjim izloženim partijam med Hvaličem in Kusterjem ter med Gerželjem in Hvaličem sta se končali s Kusterjevim in Hvaličevim porazom. Stanje po 12. kolu je sledeče: Gerželj 10 (1), Kukovec 10, Kuster 9, Fetiš 7, Lukež st. 6 in pol (1), Čertalič 6 in pol, Marvin in Sonan 6 točk, itd.

— V bolnici je podlegel težkim poškodbam bančni uradnik Viktor Bertot, ki je skočil, kakor poročamo na drugem mestu, z državnega mostu v Dravo, kakih 10 m globoko. 54letnega Bertota, ki je bil zaposlen v mariborski podružnici Kreditne banke, so prepeljali po obupnem dejanju v bolnico, kjer mu zdravniki niso mogli več rešiti življenja.

— Vreme. Tezenska vremenska postaja napoveduje za mariborski okoliš spremenljivo oblačno vreme. Toplota se ne bo mnogo dvignila. Včerajšnja maksimalna temperatura je bila 19,2 C, davi minimalna pa 8,2 C. Padavin je bilo večeraj za 16,5 mm.

— Kolonija podmladka Rdečega križa iz Kaštel Lukšiča se bo vrnila v Maribor v torek dne 23. julija z osebnim vlakom ob 17.14. Starši udeležencev naj pridejo po svoje sinčke na glavni kolodvor.

— Nočno lekarniško službo imata še danes Vidmarjeva lekarna pri sv. Arehu na Glavnem trgu 20. tel. 20-05, ter Savostova magdalenska lekarna na Kralja Petra trgu št. 3, tel. 22-70.

— Aretiran pohotnež. V Slovenski Bistrici so orožniki aretirali 40letnega Ferdinanda Lobenweina, ki se je spozabil nad mladoletnimi dekleti. Pohotnež so izročili v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

— Poroke. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Emil Stante absolvent prava in Milena Kocuvan, diplomirana učiteljica; Anton Grošl, ključavničar — državni železnice, in Stefanija Babšek; Konrad Hartman in Ljudmila Strabec; Strojnik, škalski mojster in Elizabeta Vrtalič; Viktor Krepek, poštni uradnik in Zora Kechlenko, hči nadučitelja. Obilo sreč!

nega tekmovanja zagrebške lakoatletske zveze, ki bo združena s tekmovanjem za prvenstvo Maribora. Startale bodo zagrebške in mariborske atletkinje in sicer v naslednjih disciplinah: tek na 60 m, kroga, skok v višino, tek na 800 m, skok v daljavo, kopje in štafeta 4 x 100 m. Mitinz, za katerega vlada veliko zanimanje, se bo pričel ob 9. uri dopoldne.

— Maščevanje ali kaj? Na cesti pri Limbovu so našli nezvestnega in vsega krvavega 59letnega delavca Rudolfa Heriča iz Ruš, ki je imel zvečaločo rano na glavi. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico, kjer so zdravnik ugotovili, da ima počeno lobanjo. Heričovo zdravstveno stanje je zelo resno. Orožniki so uvedli preiskavo in poizvedujejo za skrivnostnim napadalcem.

— Racijska. Mariborska mestna policija je izvršila v mestu in na periferiji obširno racijo ter ujela večje število postopancev in delomrnežev ter vlačug. Nekaj aretiranih oseb so oddali sodišču, druge pa so odpravili v domovne občine.

— Kam? Od doma je pobegnil 16letni Henrik Lorbeck iz Nove vasi pri Mariboru. Starši so v bojazni, da se pogiblenu sinu ni kaj hudega pripetilo, zadevo prijavili orožnikom, ki sedaj poizvedujejo za usodo mladeniča.

— Razkopana cesta, vzrok nesreče. Strašna avtomobilska nesreča, ki se je pripetila dne 14. julija pri Slovenski Bistrici in o kateri smo že poročali, da je zahtevala življenje sorodnice polkovnika g. Božoviča, dočim je polkovnik sam ob oku, se je pripetila zaradi tega, ker je na prednjem kolesu avtomobila počila pnevmatika. Vzrok nesreče pa je cesta, oziroma številne kotanje. Na gladki cesti bi se tako nesreča najbrž ne bi pripetila. Tako pa se je kolo avtomobila najbrže pogreznilo v eno izmed teh kotanj in pri tem z veliko silo zadelo ob njen rob. Posledica je bila, da je pnevmatika eksplodirala. (Del. polit.)

— Kakšna bo letošnja letina? Dan za dnem uničuje poljske pridelke toča, ki po bija danes v tem, jutri v drugem kraju. Zaradi obilnega dežja pa je zajela pšenico še rja, da je vsa očrnela. Tudi ječmen, ki so ga sedaj večinoma že poželi, je zelo slabo obrodil. Dobro pa kažejo koruza, rižol ter oves. Tudi otava je po obilni moči zelo lepo in gosto razrasla. Sadja bo letos izredno malo, kakor tudi grozdja v vinogradih, kjer se šele sedaj kažejo prav pogubne posledice letošnje ostre zime.

— Iz poljske službe. Upokojen je poveljni policijske straže pri predstojništvu mestne policije v Mariboru g. Franc Flinžger.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda din 1.— davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

FOTO-AMATERSKA DELA izvršuje strokovno, hitro in poceni foto-atelje Mancini, Ljubljana-Vič. 1765

Poslužite se malih oglasov v »Slov Narodu« ki so naicenejši!

POHISTVO po naročilu, vsakovrstne stole, politiran oprave, vsa popravila najceneje: ZORMAN, Breg 14. 1772

KLISEJE ENO VEČERAVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

PRODAM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

MEDICA barva ustne in lica! Dobite jo v MEDARNI Ljubljana, Zidovska ulica 6

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

POZOR! Kupujem in prodajam rabljene čevlje, moške obleke, rabljeno perilo in stare čunje. Klavžer Vošnjakova 4. 1594

DANES PREMIERA! Po daljšem presledku se nudi našim kino-obiskovalcem spet prilžnost, da slišijo slavnega in priljubljenega pevca v razkošnem filmu o zamotani ljubezni

TINA ROSSIJA

PESEM PARIZA

V ostalih glavnih vlogah: Michele Alfa, Raymond Cordy, Conchita Montenegro. Predstave ob 16., 19. in 21. uri.

KINO UNION — Tel. 22-21

SAMO SE DANES ob 16., 19. in 21. uri vesela in zabavna detektivska komedija z Robert Montgomery-jem in Rosalind Russelovo. — KINO SLOGA, tel. 27-30

STREL V NOČI

Danes ob 20.30 uri, jutri ob 20.30 uri, v nedeljo in ponedeljek: Prekrasna španska romanca, polna lepih pesmi, idealne, pa herojske ljubezni: **Roža iz Rio Granda** V glavni vlogi lepota MOVITA SENZACIJA: Za dodatek še en film: **ZENA SE PRODAJA**

KINO MOSTE ter film za le res močne ljudi: **General Ling** Film najneverjetnejših grozodejstev kinoneškega tirana. V glavni vlogi: INKISINOV

— O tem in onem. Jadranska straža pošlje v soboto dne 20. t. m. drugo kolonijo otrok na morje v Baker. Odhod ob 17.55. Zbirališče na glavnem kolodvoru ob 17. ure dalje. — Stavbna zadruga »Naš dom«, ki ima lastno opekarno v Požegi pri Račah, je pričela te dni dobavljati prve opeke svojim članom. — Na Pragerskem so po dolgem času dogradili občinsko tehniko. — Združenje za ekonomsko rejo drobnijadi »Ekord« v Mariboru ima drevi ob 20. v hotelu »Mariborski dvor« širo sejo, katere naj se članstvo polnoštevilno udeleži. — V sredo popoldne je nad Slovensko Bistrico divjalo neurje. Med bliskom in gromom je padala toča, ki je napravila veliko škodo. — Kmetovalci v mariborski okolici se pritožujejo, da jim hojijo neznanj tavori v nočeh odkopavati krompir. — 4letni sinček kmečkega dninarja Ervin Germ iz Sv. Jakoba se je poparil z vrelo vodo po obrazu in vsem telesu. Težko poškodovanega otroka so oddali v bolnico. — Pri padcu s kolesa si je zlomil levico 43letni vinčar Ivan Zagar, ki se zdravi v bolnici. — Na vogalu Kopališče in Kneza Kocelja ulice sta trčila nek kolesar in motociklist. K sreči ni bilo težjih posledic, pač pa se je popolnoma pokvarilo kolesarjevo kolo.

— Hutterjeva tvornica povečuje svoje obrate. V Hutterjevi tekstilni tvornici v Melju so porušili enonadstropno poslopje, nadalje enonadstropno avtomatično tkalnico in prizidane prostore ter na istem mestu pričeli z gradnjo trinadstropne avtomatične tkalnice in mizarske delavnice. Stroški za navedeni gradnji so preračunani na 3.760.000 din.

— Zidali bodo. Mestni gradbeni urad je izdal naslednja nova gradbena dovoljenja: Rozi Šander za gradnjo visokopritlične stanovanjske hiše v Ljubljanski ulici 44. Gradbeni stroški znašajo 155.000 din. Nadi Čač za gradnjo enonadstropne stanovanjske hiše v Poštelski ulici 8 (gradbeni stroški 220.000 din). Albertu Hergoldu za gradnjo enonadstropne stanovanjske hiše v Poštelski ulici 12 (gradbeni stroški 200 tisoč din). Zdravniku dr. Adolfu Ramsaku iz Črne za gradnjo enonadstropne stanovanjske hiše v Medvedovi ul. 6 (gradbeni stroški 641.520 din). Železniškemu uradniku Mirku Šibeniku za gradnjo enonadstropne stanovanjske hiše v Ljubljanski ulici 16 (gradbeni stroški 250.000 din).

— Živahne kupčije na nepremičninskem trgu v Mariboru. V zadnjih mesecih opažamo v Mariboru visoko konjunkturo na nepremičninskem trgu, kar je pač posledica časov, v katerih živimo. Pretekli teden smo že objavili nekatere kupčije, katerim dodajamo danes še naslednje: Franc Pernarič je prodal hišo v Ljubljanski ulici 28 Mariji Sedej, hčerki posestnika in lesnega trgovca iz Prevalj za 250.000 din. Terezija Pšunder in Franc Hergouth sta prodala tvornici kartonaze »Hergo« hišo z delavnicami in skladišči v Rajčevi ulici 5 za 250.000 din. Simon Mlakar pa je prodal omenjeni tvornici zemljišče v Rajčevi ulici za 400.000 din. Krojaški mojster Jakob Erbus je prodal ženi petarskega mojstra, Jožici Petek hišo v Masarkovi ulici 22 za 180.000 din. Prva hrvaška štedionica je prodala trdko »Naša hiša« d. z. o. z. v Mariboru bivši Džamonjev vrt v površini 16.388 kv. m v Koroščevi ulici za 860.000 din. Posojilnica Narodni dom je prodala zoboizdelavnico dr. Leonu Kacu parcelo vložna štev. 150 k. o. Grajska vrata Maribor za 116.200 din. Zasebnik Mihael Benet je kupil od posestnika Ivana Merka 599 kv. m veliko parcelo v magdalenskem

predmestju za 15.574 din. Posestnik Franc Ranfl iz Nove vasi je prodal najemniku Dragu Wiegelu 1070 kv. m veliko parcelo v magdalenskem predmestju za 31.500 din. Mestna občina mariborska je prodala zdravniku dr. F. Radšelu 953 kv. m veliko parcelo v magdalenskem predmestju za 28.500 din. Alojz Lušnik je kupil od Antona Lušnika polovico hiše v Koseskega ulici 30 za 25.000 din. Mestna občina mariborska je prodala Josipini Tončič 835 kv. m veliko parcelo v magdalenskem predmestju za 15.030 din. Soferjeva žena Marta Dobraj je kupila od posestnika Ivana Božiča 720 kv. m veliko parcelo v magdalenskem predmestju za 17.280 din. Mestna občina je prodala Alamiji Krofi 775 kv. m, veliko parcelo za 17.050 din. Leopoldu Uršiču in Nežiki Pečar pa 726 kv. m veliko parcelo za 15.972 din ter Zofiji Mencingerjevi 793 kv. m veliko parcelo za 23.790 din.

— Uroda ljudi, ki hočejo skrivaj preko meje. V zadnjem času se spet silno množijo slučaji, ko nasade naše ubogo ljudstvo vabam raznih agentov, ki skušajo ljudem dopovedati, da je onstran meja boljše kakor pri nas. Agenti spravljajo ljudi, proti plačilu seveda, do meje in jih nato prepustijo samim sebi. Nesešto takih revežev, ki so navadno delavci, na meji zasadijo in jih pošljejo nazaj v domovne občine. Včeraj je spet skušala skupina 3 neznanecv prekoraciti mejo, in sicer pri Geršaku. Ker se na kluce naših obmejnih organov niso hoteli ustaviti in so pričeli bežati, so granicirji uporabili orožje. Pri tem je občežal mrtev neki mlajši možič. Druga dva aretirali, dočim je tretji pobegnil.

— Razburljiv dogodek se je pripetil večeraj popoldne na državnem mostu. Nekli starejši možič se je pogajal z ograje državnega mostu v dravske vavote. Toda padel je na plitvino nekaj metrov od Arbelterjeve hiše, kjer je oblezel. Poklicani mariborski reševalci so možakarja odprčili v bolnico, kjer so ugotovili, da ima zlomljeno levo nogo in notranje poškodbe. Gre za 54letnega Viktorja Pertota stanujočega v Slovenski ulici 13. Pertot je bil že delj časa bolehen in je skočil z mostu očividno v trenutku duševne zmedenosti.

Iz Litije

— Slab živinski sejem. V ponedeljek smo imeli pri nas živinski sejem, ki je bil na novo uveden šele pred tremi leti. Poset je bil kaj pičel. Ta sejem je pri nas še bolj malo znan in imajo kmetje v tem času ravno največ dela na polju; zato ne morejo na sejem. Bilo je prignanih le nekaj glav goveje živine. Kmetice so pridno popopravševale po prašičkih za rejo. Ono malo, kar so jih pripeljali z Vač in z nekaterih drugih vasi, je šlo hitro v denar.

— Lažni nakupovalce gob. V kresniške hribe se je priklitali oni dan smljiv možakar, ki se je izdal za nakupovalca gob. Če pa je prišel do hiše, kjer so bili domači napolju, se je splazil v hišo in jo temeljito preiskal. V nekaterih hišah je pokradel precej obleke in perila, pa tudi denarja. Pretaknil je namreč tudi skrinje in če ni našel ključev, je kar vlamiljal v omare in skrinje. Kmetje so prijavili vlogo orožnikom, ki so uvedli preiskavo. Vse kaže, da je v vlamlece neki Sever Tone, po domače »Mihove« iz ljubljanske okolice, ki je nedavno pobegnil iz zaporov in se sedaj klati po deželi in kraje, kar mu pride pod roko. Za njim je izdana tiralica.

„Prerokovanja Nostradamusova“

so izšla v slovensčini. Knjigo, ki stane Din 10.— dobite v trafikah in pri prodajalcih časopisov ter kolporterjih, ali pa pišite na naslov:

J. GOLEC — Maribor, poštai predal št. 32. ter priložite v pismu v znamkah Din 12.— (10 din za knjigo, 2 din za odpremo in poštino) nakar boste dobili knjigo z obratno pošto.

Makulturni papir

proda prava »Slovenskega Naroda« Ljubljana, Knafijevega ulica šte. 5

Trbovlje po strašni elementarni katastrofi

Velika škoda — Vse ceste razruvane — Posledice neregulirane Trbovljščice — Razdejanje v Globošaku in Bevkem

Trbovlje, 18. julija. Trbovlje so se danes pod silnim vtisom nesreče, ki je občane zadela s hudo, če ne najhujšo uro, kar smo jih kdaj doživeli. Vsi prizadeti z mračnim obrazom, nekateri z obupom ugotavljajo škodo, ki jo je napravila umazana voda razbesnele Trbovljščice in njenih pritokov vseposod, kamor je segla. Vsa dolina do kolodvorske je kakor opustošeno bojišče razdivjanih elementov, od katerih je voda pač najhujše zlo. V gornjih Trbovljah vaščani, ki jih je

dejal obsežen sadovnjak ter pritisnil na bližnji hlev, ki se bo pod pritiskajočo zemljo zrušil zdaj zdaj. Veliko škodo so utrpeli seveda tudi vsi ostali Globošani, ki danes ne vedo, kje bi pričeli z delom, da popravijo veliko zlo neurja. Cesta preko Globošaka je popolnoma neuporabna, promet nemogoče radi tri metre visokih kupov kamenja, drevja, peska, ki so nagromadeni preko poti.

Strašne trenutke so preživljali ob povodnji stanovalci blizu stare bolnice, kjer

s trbovljsko, je nastalo celo jezero, po katerem so plavali debele rudniški hlodi vse doli do cementarne. Stanovalci tega okraja so prestali silen strah, saj je voda pritisnila z vseh strani v spodnja stanovanja ter je segala preko dva metra visoko. Mahkovecova trgovina je pretrpela silno škodo, saj je bila vsa trgovska zaloge pod vodo. Lastnica pa bi bila kmalu utonila. Železničarsko hišo je tudi z vseh strani visoko zalilo ter so vsi stanovalci z najpogostejšimi zbežali v bližnji breg, ker so se bali hujšega.

Organizacija pomoči v tej hudi sili je na žalost pri nas odpovedala. Ljudje se vprašujejo, kje so bili gasilci in zakaj niso prišli pravočasno, da bi pomagali reševati. Le pri dveh ali treh občanah so delovali črpalke, sicer pa ni bilo nikjer gasilcev, ki jih posebno na Vodah nikakor ni bilo mogoče priklicati! Izgleda, da naši vrli gasilci sploh niso pripravljeni za pomoč bližnjemu v takih primerih. Dobro razumemo višjo silo, pred katero ni obrambe, pa vendar bi pričakovali pri njih drugačnega odziva. Alarmnega signala sploh ni bilo čuti, mostovi so bili prepuščeni uničenju, privatniki so zastoj obupno klicali na pomoč. Tu in tam se je našel pogumen posameznik, ki je zavil hlače in rokave in reševal ter pomagal do pozne noči. Posebno se je odlikoval pri reševanju Mervarjevih stanovalcev Slavko Hlastan, načelnik trbovljskih gasilcev. Bilo je še mnogo drugih pogumnežev, mnogo pa tudi takih, ki so malomarno gledali vse uničevanje, ne da bi premaknili prst v najmanjšo pomoč. Pri nesreči se kažejo tudi pravi prijatelji. Najbolj prizadeti reveži so gotovo potrebni nujne pomoči, ki bi jo kazalo nuditi s skupno akcijo med stanovalskimi tovariši. Pa so nekateri, ki imajo precej pod palcem, pokazali prav graje vredno egoistično nerazumevanje za ruin bližnjega!

Neregulirana Trbovljščica je vsekakor v glavnem pripomogla k vsemu razdejanju in čes bo, da pristojni čimprej razmislijo o regulacijskem načrtu potoka ter njegovi izvedbi, sodobni kanalizaciji in vsem, kar je s tem v zvezi. Opozorili bomo v krat-

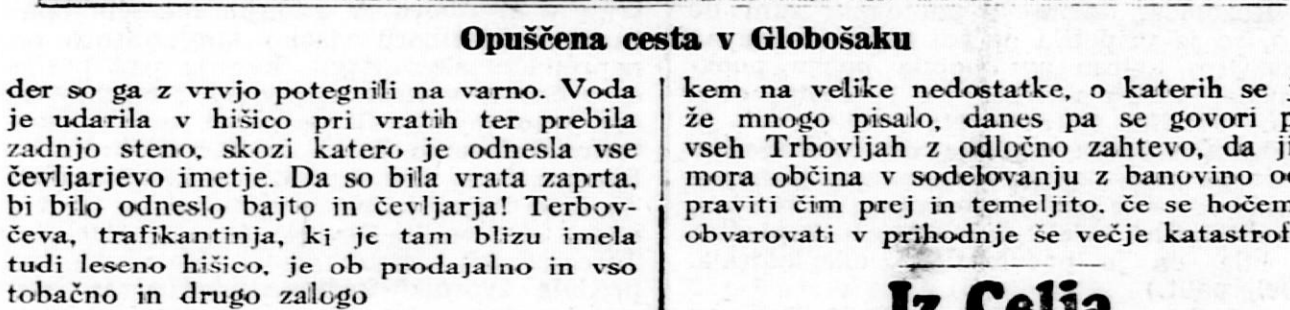

Cvetiči vrt dr. Cizelja, uničen pod kamenjem in prodrom

voda presenetila v domovih, postavljajo na cesto pokvarjeno in deloma uničeno pohištvo, umazano vodo in blato nosijo in vozijo iz stanovanj. V trbovljski šoli, kjer je voda do stropa napolnila globoke kleti, so vaški gasilci ves popoldan črpali z motorke vodo in blato, pa še vedno niso izčisti prostorov. Vodenska šola je bila še huje prizadeta ter so klopi in mize spodnjih razredov kar plesale po vodi. Kukenbergu v trgu je uničilo vso čevljarstvo ter mu odneslo vse orodje in zalogo. Mož je domala uničen. A on ni edini prizadet. Vseposod, kamor se obrneš, zagledaš večjo ali manjšo škodo, bodisi pri privatnikih, premožnih, večinoma pa revnih rodbinah. Ze samo pustošenje javnih in prometnih naprav je včerajšnja komisija iz Laškega ocenila na preko dva milijona, a kje je še ostalo.

Silno razdejanje, ki smo ga včeraj pod splošnim vtisom velike nesreče prezrli, je prizadejal hudournik v Globošaku. Kdor je hodil po tej ozki dolinici, ki se izpod Kleka priključuje glavni trbovljski dolini, ne najde besed, da bi opisal pravi sodni dan, ki je zadel revne Globošane. Potoček, ki teče tod skozi je sicer prav neznan ter ga pri lepem vremenu lahko prekoparš z malim korakom. Zaradi hudomušnosti, ki jo potok kaže ob nalivih, so nedavno popravili njegov tok, vendar vsa ta regulacijska dela niso bila baš srečno izvedena. Potok, ki je imel prej širšo strugo, so zaprli v betonske cilindre, ki nikakor ne morejo pri večjih nalivih propustiti večjih množin vode. Ze ves čas so se Globošani pritoževali nad skrajno nedostatnostjo regulacije. Zadnja orkanska nevihta pa je še prav posebno pokazala slabe strani teh hidrotehničnih del. Ogromne vodne sile so s Kleka privalele mnogo materiala, ki je kanal v hipu zamašil, hudournik je udaril preko vodnega žleba ter nad velikim Fortejevim hlevom izvrtal dva metra globoko strugo. Voda je vdrla v stajo ter bi bila udušila vso živino, da je domači s silo niso rešili v breg. Klet hleva, kjer ima Fortej vinski zalogo za svojo gostilno, je napolnilo do stropa z vodo in blatom ter skozi kletna vrata odneslo proti dolini nekoliko sodov polnih vina in žganja, ki so se razleteli bogzna kje. Pa še ni dovolj. Voda je hitro rasla ter izpodjedla na cestni strani betonsko zidovje do prvih temeljev, dvignila vso tam naloženo ogromno množino peska, osem kub. metrov cepivine in nad 30 kub. m tramov in hlodov, ki jih je z bliskovito naglico valila proti glavni cesti. Vsa sreča, da se je nekoliko hlodov ustavilo ob nekem drevesu pri Murnikovih hiši počez ter se je tam nagromadila vsa masa lesa in do tri metre kamena prda, vejčevja, izruvanih dreves itd. Med drugim je Fortej odneslo štiri težke veze, ki jih še do danes ni našel. Ostanki leže med debeli in kamenjem. Pa vendar je hudournik poglne nekaj težkih, pol metra debelih debel na glavno cesto, tja proti Počivavskovi gostilni! V Globošaku je utrpel velikansko škodo predvsem posestnik Jože Forte, kateremu je poleg drugega obsežen plaz raz-

Opuščena cesta v Globošaku

der so ga z vrhovo potegnili na varno. Voda je udarila v hišico pri vratih ter prebila zadnjo steno, skozi katero je odnesla vse čevljarstvo imetje. Da so bila vrata zaprta, bi bilo odneslo bajto in čevljarja! Terbovčeva, trafikantinja, ki je tam blizu imela tudi leseno hišico, ki ob prodajalno in vso tobačno in drugo zalogo

V višje ležečih delavskih kolonijah ni bilo posebne škode. Pač pa bi neki stanovalci nad Zupančevco trgovino z živili bili malone utonili v kuhinji izpod tistih hiš je napeljan kanal, ki je bil ob nalivu tako poln dročice vode, da je ta dvignila tla v kuhinji in jo visoko preplavila. Moža so rešili pri malem oknu na cesti, pri čemer so ga komaj potegnili skozi zamreženo ozko odprtino.

Rudnik je istokotno močno oškodovan, ker je deroča Trbovljščica dvignila na lesnem skladišču veliko zalogo težkih hlodov ter jih gnala proti dolini Vmes so se pozibale rudniški vozčki, ki so jih valovi ugrabili že pri osrednjih delavnicah. Vsa ta velika množina lesa je potem zaletela dolnje mostove, jih delno porušila, delno hudo poškodovala. Včeraj in danes ima rudnik polne roke dela, da potegne iz struge ves les, ki mu je ušel no vodo Bevkica, ki je prihrumela iz Bevkice doline, se povzpela seveda tudi hudo razdejanje, oškodovala vse tamošnje posestnike, posebej gostilničarja Sušnika. Tam kjer se dolina strne

kem na velike nedostateke, o katerih se je že mnogo pisalo, danes pa se govori po vseh Trbovljih z odločno zahtevo, da jih mora občina v sodelovanju z banovino odpraviti čim prej in temeljito, če se hočemo obvarovati v prihodnje še večje katastrofe.

Iz Celja

— Pohotnež je težko ranil svojo žrtev. V sredo je 28-letni poročen Franc V. v gozdu blizu Zabukovce pri Grižah napadel 18-letno hčerko nekega posestnika in ji hotel storiti silo. Dekle se je pogumno postavilo v bran. Napadalec pa je izvelkel nož ter prizadejal dekletu težke poškodbe na vratu in rokah, nato pa je zadostil svoji pohoti. Po zločinu je pobegnil, na kraju zločina pa je pustil listek s sporočilom, da bo storil še nekaj hujšega, če ga bodo zadrževali. Težko ranjeno dekle je začelo klicati na pomoč, nakar so prihiteli ljudje in spravili dekleta domov. Dekle je težko ranjeno, upajo pa, da bo okrevalo. Orožniki so ukrenili vse potrebno, da čimprej izsledijo zločinca.

— Ni bilo požara. V četrtek dopoldne je prejel celjska gasilska četa obvestilo, da je izbruhnil požar v okolici Teharja. Gasilci so se takoj odpravili proti Teharju. Ugotovili so, da je neki posestnik na Zvodnem pri Teharju zažgal dračje. Ker se je močno kadilo, so nekateri mislili, da je nastal požar.

— Dve težki nesreči. Ko je 46-letni hlapec Florijan Gobec iz Nezbli pri Pristavi peljal v torek koruzo v Poljčane, je padel pod voz. Kolo je šlo čezenj in mu zlomilo levo nogo pod koleno. V sredo se je ponesrečil 28-letni dninar Marzin Kolar s Homca pri Rečici ob Savinji. Ko je sestavljal splave, so ga stisnile deske in mu zlomile levo nogo pod koleno. Oba ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnico.

— Nabava plemenskih petelinov in jarek. Mestno poglavarstvo v Celju raz-

glašja: Kr. banaka uprava bo tudi letos v jeseni oddajala plemenske peteline in jarkice štajerske pasme po znižani ceni. Vsak naročnik naroči lahko največ po enega petelina in dve jarkici. Naročniki prispevajo za plemenskega petelina po 20 din, za jarkico pa po 25 din. Naročila za območje mestne občine sprejema mestno poglavarstvo, soba št. 47, kjer se dobijo tudi potrebna pojasnila. Naročila se sprejemajo do vstetega 20. avgusta.

Bušido — zakonik japonskega vojaka

Najstarejša vojaška pravila — Sledovi postanka v feudalizmu — Nova bodočnost

Stoletni zakonik japonskega vojaka, izvirajoč še iz primitivnih časov japonskega feudalizma, tudi v modernih časih ni izgubil svoje veljavnosti. Vprav nasprotno. Njegov pomen narašča z nalagami japonske armade povsod na Daljnem vzhodu in po teh tradicionalnih vojaških pravilih se celo priporoča, da bi se vsi Japonci odpravili tuim bogovom in se ravnali tudi v civilnem življenju po načelih bušida. Bušido je baje prežeto z duhom lojalnosti in vdanosti. Kratek izvešček iz knjige japonskega vojaka nam vse pojasni.

Vojakova prisega

Naj bomo kjerkoli globoko v skalnath votlinah ali zasuti pod zemljo vedno in povsod je naša dolžnost braniti interese našega gospodarja. To je dolžnost vsakega vojaka. To je hrtbenica naše vere, neizpremenljive in vekomaj prave.

Nikoli v svojem življenju nisem postavil svojih lastnih misli nad misli svojega gospodarja in vladarja. In tega tudi do svoje smrti nikoli ne bom storil. A po smrti se sedemkrat vrnem v življenje. Da bom zaščitil dom svojega gospodarja. Prisegli smo, da se bomo držali v življenju štirih zapovedi in sicer:

1. Izpolnjevanju svoje službe ne bomo za nikomur zastajali.
 2. Prizadevali si bomo, da postanemo koristni svojemu gospodarju.
 3. Svojim staršem bomo vdani.
 4. Dosežemo veličino in dobrotljivost.
- Če bomo ponavljali svojo prisego zjutraj in zvečer pred tem kar nam je najsvetelše, nam naraste naša moč za dva in naša dejanja prekoske dejanja drugih. Premikamo se lahko le počasi kakor črvi, toda vedno se bomo premikali naprej.

Misli vedno na smrt

Bušido pomeni smrt. Kjer sta na izbiri dve poti si izberi tisto, ki vodi v smrt. Ne razmišljaj. Postavi svoje misli na pot, ki si jo izbral — in napadi.

Morda bo kdo vprašal: Čemu naj umrem, če na to ne prinese nobene koristi? Mar naj zavrem svoje življenje za prazen nič? Mnogi mislijo tako in mnogo je takih med moškimi, ki smatrajo sebe za važne. Če se je treba odločiti naj ne vodi tvoje misli misli na uspeh. Misli na nemilost, ki te zadene, če se boš pehal za uspehi. Misli na bridkost moža, ki je zgrešil cilj, da mora živeti.

Če doživiš razočaranje in neuspeh na poti k cilju in plačš za t. smrtjo, je res, da je bilo tvoje življenje žrtvovano za prazen nič. Toda pomni, da priča tvoja smrt vsaj o vrednosti tvojih misli. Tvoja smrt ne bo sramotna. Vsako jutro se odloči za njo. Vsak večer osveži svoje misli v mislih na smrt. In tako delaj brez koca. Tako bo tvoja misel pripravljena. Če je tvoja misel vedno usmerjena na smrt, bo tvoja pot skozi življenje vedno ravna in lahka. Izpolnjeval boš svoje dolžnosti. In tvoj čit bo brez madeža. Če lahko vidiš svojo pot ravno odprtih oči in prosto vseh ovir, ne moreš zaboditi v zmote. Tvoje izpolnjevanje dolžnosti bo vzvišeno nad očitki in tvoje ime bo čisto.

Zavračaj preračunljive misli

Nevredne so misli, ki neprestano računajo. Računanje pomeni tehtanje, kaj se more izgubiti in kaj prid bitti. Misli, ki računata, se nikoli ne more dvigniti nad misel dobička ali izgube. A kaj je smrt, če ne izguba? Kaj je življenje če ne dobiček? Tisti, ki tako računata hoče imeti dobiček. Kdor dela za dobiček se mora izogibati smrti. Od tod njevova strahopetnost.

Tisti, ki so izobraženi v vedah, so bogati na duhovnosti in gibni na jeziku. Njihova duhovnost je kot nogostop plašč za njihove nizkote misli. Njihovi jeziki so kaj poročila zagovorniki njihovih preračunljivih misli. Njihova duhovnost naj zapoje v vsi misli in njihovi jeziki naj premetijo vsa česa.

Modri izreki

1. Vse je možno, če si odločen.
2. Bodi spoštljiv, toda nikoli ne bodi ta-

ko boječ, da bi se ne mogel izraziti. Bodi priazen in uslužen, toda nikoli ne bodi tako plah, da bi se ti iela šibiti ugnjena kolena.

3. Pogum premaga vse.
4. Moževo življenje je minljivo toda njegovo ime je večno.
5. Zlato in srebro ima lahko človek vedno, ne more pa vedno imeti dobrega in resničnega moža.
6. Zena, ki se ne smeje iskreno, je razuzdana.
7. Naj bo znanje ene stvari razumevanje tisočih stvari.

Čas je minljiv

Čas se izpreminja. Vsak vek ima svoje misli, ki se ne dajo izpremeniti boli kakor čas sam. Pazi na nje: če merijo na degradacijo, ni propast velika daleč. Kakor ima leto svoje izpremenljive čase, tako ima dan svoje izpremenljive ure. Ne tarnaj nad minulimi dnevi, pa naj so bili še tako prijetni. Preteklih sto let je minulih sto let. Važno je samo, da je vek, ki teče zdaj čim prijetnejši. Zato so tisti, ki prisluškujejo preteklosti, nagnjeni k zmotam. Z mislimi, mudečimi se v preteklosti, ni mogoče razumeti sedanjosti.

Može se uklonijo svojim mislim, če niso v službi. Res je na tudi da podležijo svojim mislim tudi v službi. Bodi trden v tej misli. Bodi neupogljiv, če tudi bi prišel sam modri Konfucius ali prvo božanstvo dežele k tebi in bi te vabilo. Bodi zadovoljen, če stopaš v peklo, ali če sprejemaš udarce božjega biča na svoji hrbet, če je to potrebno.

Promet v ameriških mestih

Promet v ameriških mestih se bistveno razlikuje od onega v evropskih. Skoraj vsa prometna podjetja so v rokah zasebnih delniških družb. V vozovih cestne železnice prevladuje služba brez sprovednikov, čeprav se Američani zelo radi vozijo s tramvaji. Potniki vstopajo samo skozi ena vrata, kjer je blizu vozača priklen steklen avtomat, kamor mečejo drobiž. Ker je uvedena enotna vozina, zadostuje, če vrže potnik v avtomat odgovarjajoč novič s tem je vsa procedura s kuپovanjem vozne listke končana. Vozač samo kontrolira, če je bil vržen v avtomat pravi novič.

Ameriški tramvaji navadno nimajo priklonih vozov. Zato rabi cestna železnica zelo prostorene vozove, v katerih je prostora za 100 ali še več potnikov. Priklonih vozov zato ne rabijo, ker dolgi vlaki ovirajo splošni promet. Enotna tarifa znaša pet centov, kar pomeni pri velikih razdaljah omrežja cestne železnice in glede na vrednost dolarja v Ameriki zelo nizko vozino.

Iz Trbovlj

— Sportne vesti. SK Amater je prošle nedelje zmagal v Hrastniku nad SK Hrastnikom s 3 : 1 (0 : 1). Trbovljčani so bili ves čas igre v vodni premoči, dasiravno se je moštvo Hrastnika v prvem polčasu posrečilo zabiti edini gol v svoj prid. V nedeljo bo Amater počival ter se potem pripravil na revanžno tekmo, ki se bo vršila prihodnjo nedeljo v Trbovljah. Verjetno bo tudi tokrat Trbovljčanom sreča mila. SK Trbovlje priredi v petek 19. t. m. ob pol osmi uri zvečer članski sestanek v prostorih restavracije brata Kokalj (Forte) na Vodah. Na sestanku se vabijo vsi igralci, odborniki in ostalo članstvo. Na programu je razgovor radi fuzije.

Iz Kranja

— Kino »Narodni dom« predvaja drvi film »Na robju«, v soboto in nedeljo pa »Tajna služba«.

— Kino v Strazišču predvaja v petek, soboto in nedeljo dva zanimiva filma »Hohštajerje« in »Ledeni pekel«.

Daniel Lesneur

Krinka ljubezni

Roman

— Od vas je odvisno, da ne nastanejo iz tega nobene posledice. Toda, če se tako neposredni denarni interes ujema s tem, kar morejo nekatere vesti smatrati za dolžnost, izvestna nežna srca pa za... hehe... za zelo sladko hrepenenje... ali je mogoče po tem takem vedeti, kaj se zgodi v duhu očarljivega, toda nekoliko lahkomišelnega in po nasladih hrepenenja bitja, kakor je naš vrli princ?

Bolivijec je govoril naglo in vneto, vzpodbujen po nemi ognjevitosti, nepremičnem pogledu, kar v halucinaciji, kar je po vseh znakih sodeč vzbujalo v Françoisi napeto pozornost. Nesrečnica je namreč hotela vedeti vse. Toda tu je bilo še nekaj drugega. Bila so njena prekipeljavajoča čustva.

Ko ji je Escaldas ponovil, da bodo vsi preokreti jutrišnjega dne odvisni od nje, ga je vprašala s strtim glasom:

— Kaj pa morem storiti jaz? Zares ne razumem.

— Ne razumete? Saj vendar zadostuje pregovo-

riti samo vašega očeta, da bi začel znova preganjati lopova, ki je vas oropal. Vse je odvisno od tega. Princ de Villingen še niti trenutek ni dvomil o polni vaši pravici, niti o podli slepariji. On pošilja Valcora k vsem vragom. Zaničuje ga. V njegovih očeh je to v markiza preoblečeni lopov. Recimo, da se bo to prepričanje omajalo. Zakaj bi ne mogel on kot plemič sprejeti od plemiča roko dekleta, ki bi jo napravil ta spremenljivo — tudi družabno sprejemljivo, obenem z njo pa še doto? S čim bi se pregrešil proti vam? Mar ga niste vi sami zapodili, ko ste se odrekli tej dediščini, ki bi jo morali dobiti zanj in z njim? Ta vaš korak in vaša hladnost sta mu vzela pogum. V nasprotnem primeru... —

— V nasprotnem primeru? — je pripomnila Françoise in zadržala sapo.

— Ah, — je nadaljeval Escaldas, — so zelo dvomljive vezi, ki prete možu, da ga za vedno omrežijo. Ona je lepa in strastna. Otroci so vrtoglavi. Videl sem Gilberta, kako se je sklonil nad tem otrokom z izrazom prave očetovske ljubezni...

— Dovolj, dovolj! — je vzkliknila Françoise. Znova je vstala, toda napeti je morala vse sile, da ni omahnila nazaj.

Z grozo je zrl Bolivijec na to krhko postavo. Ni več vedel, na kaj bi še čakal. Ni je več spoznal. To ni bila več Françoise z njeno dražestno koketnostjo. To ni bila več Françoise iz Valcorovega procesa. Zdaj je vedela, kaj se je zgodilo z njim. Naenkrat je bila vse prerokjena.

— Gospod, — je dejala Escaldas, — ker pogosto srečate princa de Villingena, ali bi hoteli sprejeti neko obvestilo zanj?

— Da, z veseljem, — je dejal Escaldas razorožen, ne da bi vedel, za kaj.

— Recite Gilbertu, — je dejala Françoise počasi, naj se oženi z materjo svojega otroka.

— Tega ne mislite resno.

— In, — je pripomnila, povejte mu še, da mu to svetujem jaz, Françoise de Plesguen.

Escaldas je izbulil oči. Začutil je grozo človeka, ki je položil gorečo vžigalico na netilo in videl, kako je poglala iz njega rosna roža.

— Gospodična, dobro premislite to, za kar se hočete zdaj odločiti. Uničite sebe, uničite svojega očeta in zagotovite zmago podlemu zločincu. Markizu de Valcora aili vsaj banditu, ki se proglasa zanj, hočete žrtvovati svoje pravice in svojo srečo, svojo ljubezen in čast gospoda de Plesguena.

— Čast mojega očeta je nedotaknjena.

— Saj dobro veste, da to ni res. Sami dobro veste, kakšno je ostalo javno mnenje po zgodbi o potvorbi, ki jo je tako peklensko premišljeno zasnoval ta lopov. Malo je manjkalo, da Marc de Plesguen zaradi tega ni umrl. Vi sami ste mi to povedali.

Dekle je molčalo, Bolivijec je nadaljeval:

— Če prepustite Gilberta svoji rivalinji, če raztegate vezi, ki vas vežejo nanj in to še v trenutku, ko se vaš oče odpoveduje pravicam do vaše dediščine, bo princ na mah izgubil svoje zaupanje in vero

v vašo ljubezen, obenem pa bo jel dvomiti, dali naj drži vanj dano besedo. Dvomim, da bi potem še okleval, da bi ne hotel več zblizati se z markizom in oženiti se z Bertrando. Njihova združitve bi končno zagotovila zmago najdržnejšega lopova, kar jih je sploh kdaj bilo na svetu. Vi in vaš oče ostaneta osramočena. Ljudje bodo mislili, da sta čisto navadna intriganta.

Krik bolesti in groze se je izvil iz Françoisinih ust. Zadržala je in sklenila roke. Kaj naj odgovori? Mislila, da jo je prepiral, je Escaldas pričakoval, da bo preklicala malo prej dano mu naročilo. Ni se mogel prepričati, da mu je narekovala to naročilo iskreno. Iz nje je pač govorila ljubosumnost, častihlepnost, vrtoglavostrast.

Françoise pa ni imela časa odgovoriti mu. Vrata so se odprla in na pragu se je pojavil Marc de Plesguen, ki ga je bil privabil gostov glas. Ob pogledu nanj se je Escaldas vprašal, dali je trajal njegov preiskovalni zapor šest tednov ali šest let? — tako se mu je zdel njegov bivši zaveznik moralno in fizično izpremenjen.

Marc de Plesguen se je bil močno postaral. Njegova brada in lasje so bili skoraj povsem sivi, njegov dolgi koščen obraz je bil izgubil še tisto malo mesa, kar ga je imel. Njegove ugasle oči so se bile napolnile z mračno otožnostjo. To, kar je pa Bolivijca malone napotilo, da bi zbežal, je bil grozni izraz, ki ga je bilo dobilo to strahotno obličje, ko so se pokazali na njem sledovi zavesti njegove navzočnosti.